

IFJÚSÁGI

IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK LAPJA

óra

1. évfolyam, 4. szám ■ 2004. december

IFJÚSÁGI ÓRA – Evangélikus ifjúsági csoportvezetők lapja
Megjelenik negyedévente.

Felelős szerkesztő: Balog Eszter ifjúsági referens • Tel.: 486-3525 • Mobil: 06/20-8242-019

Olvasószerkesztő: Székács Judit

Kiadja a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Iroda

Ifjúsági és Gyermek Osztálya megbízásából

a Magyarországi Evangélikus Egyház Luther Kiadója

Felelős kiadó: Kendeh K. Péter

Kiadóhivatal: 1085 Budapest, Üllői út 24. • Tel.: 317-5478, 486-1228

Botta Dénes felvételei: borító, 110–115. o., 123. o., 132. o., 134. o., 136. o.,

138–139. o., 142. o., 144. o. 148. o.

Grafikák: 124. o. Forrás: *Schöne Bescherung. Cartoons zu Weihnachten.* Gütersloher Verlagshaus, 1994.

Nyomdai előkészítés: Galgóczi Andrea

Nyomdai kivitelezés: ETO-PRINT Kft.

Felelős vezető: Balogh Mihály

ISSN 1785-7104

KEDVES OLVASÓ!

Az *Ifjúsági Óra* idei negyedik számát tartja kezében. Hasonlóképpen a tavaszi, a nyári és az őszi számhoz, ezt az újabb, a téli ünnepekhez segítséget nyújtó számot is ingyen megküldjük minden evangélikus gyülekezetnek, iskolának, ifjúsági bizottsági tagnak, megyei ifjúsági referensnek, és természetesen kérésre eljuttatjuk azokhoz is, akik még az említetteken kívül hasznosítani tudják a lapban található segédanyagokat, ötleteket a fiatalok között végzett munkában.

Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a lap 2005-től előfizethetővé válik. A megrendelőlap a középső oldalakhoz csatolva található, melyet kitöltve kérünk a jelölt címre postai úton eljuttatni. Remélem, hogy kellő számú előfizető gyűlik össze, és így megmutatkozik a beérkezett megrendelőlapok mennyisége kapcsán, hogy érdemes továbbra is végezni ezt a munkát: az ifjúsági csoportvezetők, hittantanárok, lelkészek és önkéntes segítő fiatalok munkájának segítését ilyen formában is.

Amint már említettem, e szám elsősorban a téli ünnepekre koncentrál, karácsonyi és szilveszteri fókusszal. Segédanyagként – ha talán nem is ebben az évben merítenek belőle ötleteket – bármelyik télen bizonyonnyal jó szolgálatot tesz ez a gyűjtemény is az ifjúság köreiben. A téli szünet nyugalmas napjaira érdekes, más témájú olvasnivalót is tartalmaz a lap; többek között a drezdai fiatalokról, a Hajdú-Szabolcsi Egyházmegyében végzett ifjúsági munkáról, Mézes Zsolt teológushallgatóról és a Mevisz munkájáról olvashatnak.

Áldott felkészülést, áldott ünnepeket kívánok:

Balog Zoltán

ifjúsági referens

RÖVID ÍRÁSOK ■ 110

TÁVCSŐ ■ 114

EGYHÁZMEGYE ■ 116

TEOLÓGUS ■ 118

FILMKLUB ■ 122

MEVISZ ■ 123

SEGÉDANYAGOK ■ 125

KREATÍV ÖTLET ■ 128

HÍREK ■ 147

Advent

KEDVES OLVASÓ!

Ha a júliusi kánikulában, különösen egy vízparti nyaralás közben véletlenül eszembe jut, hogy nemsokára újra feltűnően rövidülni fognak a nappalok, lehullanak a falevelek, és szinte egyik napról a másikra beáll a hideg, bizony úgy érzem, mintha ez lenne a leggonoszabb tréfa a világon. Ilyenkor arra gondolok, milyen jó lenne elköltözni olyan helyre, ahol mindig süt a nap, és soha nincsen tél.

Mire azonban sikerül visszarázódnom a szürke, dolgos hétköznapokba, és egyre mélyebben merülünk bele az őszebe, már mindez kedvessé válik számomra. A gyümölcsök illata a kamrában, a gyerekeim által frissen készített vadgesztenye-figurák az előszobában, amikor a fázós reggeleken útnak indítjuk őket az iskola felé... Örök visszatérés – örök nosztalgia.

Amikor a kora esti szürkületben sétálva megcsapja orromat az első kéményből felszálló füst jellegzetes szaga, úgy érzem, mintha a természet lassan, szinte észrevétlenül kinyújtóztatná fáradt testét láthatatlan pehelyaplanja alatt, és így készülne a hosszan tartó nyugalomra. Ilyenkor a házak titokzatos búvóhelyekké válnak – fény és meleg tartályává, ahol az élet összekuporodva, mégis sokkal bensőségesebben és szeretetteljesebben folytatódik tovább.

Megszokjuk, hogy reggel, amikor felkelünk, még sötét van – csakúgy, mint akkor, amikor napi teendőinkkel végezve hazafelé indulunk. A boltok még nyitva, és az utcán mindenütt fények. Amikor az első hópelyhek szállingózni kezdenek a délután szürkességében, vagy egyik reggel arra ébredünk, hogy körülöttünk minden fehér, szinte már nem is csodálkozunk ezen. Annyi éve ismerjük, megszoktuk, mégis mindig képesek vagyunk gyermekként rácsodálkozni erre az áldott körforgásra, és bámulni az oly sokszor látott, mégis megunthatatlan szépségeket.

Mi köze mindennek adventhez? Teológiai értelemben semmi. Csakhogy mi itt élünk Közép-Kelet-Európában, sajtóságtól elcsúszott viszonyaink között. Valamikor régen eleink pedig úgy döntöttek, hogy a Megváltó születését jelképesen a téli napforduló alkalmával ünnepeljük meg. Nálunk tehát elválaszthatatlanul összefonódik a tél és a Messiásra való várakozás.

Karácsony szavunkban nemigen halljuk ott a testté létre utaló eredeti latin kifejezést, az *inkarnációt*. Sokkal

inkább idéz fel bennünk valami narancs-, fenyő- és szegfűszegillatú, bensőséges hangulatot, a száncsengő csilingelését, a cinkék énekét, az őzikek szökkenését a havon, amint eltűnnek a lombtalan bokrok sűrűjében, a bejglit, a halászlét és a *Csendes éj* melódiáját.

Nekünk, magyaroknak és más európaiaknak is ilyen az advent. Jól van ez így. Szeretem. Megszoktam. S ha megélem, jövőre is ugyanígy szeretnék rácsodálkozni. Ugyanúgy szeretném azt a bizsergető érzést, amit csak ez a hűvösödő, sötét reggelekkel és hosszú téli estékkel járó készülődés tud kiváltani.

Két dolgot nem szeretnék azonban. Az egyik a tudálékos vallásosság erőszakos józankodása. Ezt mondja: „Karácsony pogány ünnep! Jézus születése mást jelent! Nem imádunk semmiféle betlehemi csecsemőt! Mi a feltámadott és megdicsőült Urat várjuk! Le a nosztalgiával, le az érzelmi kereszténységgel! Legyen minden nap, minden évszak egyformán advent!” Kérdem, ha így állnánk hozzá, vajon mit jelentenének a pislákoló fények, a gyertyák, az énekek, imádságok? Vajon miért adta volna maga a Teremtő, hogy ilyen változatos és csodás legyen ez a mulandó világ is?

A másik, amit szeretnék elkerülni, hogy advent és karácsony csupán megszokássá váljon, csupán érzelmeket, nosztalgiát jelentsen – hogy „fenyőünnep” vagy a „szereket ünnepe” legyen Jézus nélkül, Isten nélkül, netán Téliapóval vagy mosolygós Mikulással, akiről ma már azt is szabad tudni, hogy valóságos személy volt, Myra püspöke.

Maradjon tehát advent számunkra a Jézus-várás megszentelt időszaka. Jézus-várásé annak ellenére, hogy tudjuk, lelkével valóságosan most is itt van velünk, s hogy betlehemi csecsemőként már csak mint történelmi személyre emlékezhetünk rá. Legyen advent a Jézus-várás megszentelt időszaka, amely számunkra már megszokottan ebben a télies hangulatú, gyertyafényes, mikulásos, narancs-, fenyő- és szegfűszegillatú, kéményfüstös, őzikés, cinkeetetés, száncsengős hangulatban érkezik el. Adjunk halát érte, hogy ezek is a Messiás jövetelét idézik emlékeztünkbe.

Bartha István

Vegyél! Vegyél! Vegyek?

A ki november elején az IKEA-ban járt, már láthatott fel-díszített karácsonyfát. Az áruházban jó másfél hónappal az ünnep előtt már igazi előkarácsonyi hangulatunk lehet, mindenféle díszek, szebbnél szebb ajándéknak való tárgyak, koszorúk, adventi mintájú terítők, gyertyák, mécsesek és mécsesstartók, üveggömbdíszek, szóval minden hasznos és szép kiegészítő elénk van halmozva a karácsonyhoz, az év legjobban várt családi ünnepéhez.

Ha valaki netán ennek ellenére elfeledkezne arról, hogy mi közeledik, azt – például – a nagy múltú csomagküldő szolgálatok is szívesen emlékeztetik: hűséges vevőiknek már október vége felé eljuttatják ünnepi különkiadásukat. A vásárló kényelmesen, fotelból mindent megrendelhet magának és a családjának, legyen az játék, ruha, cipő, DVD-lejátszó vagy finom karácsonyi gyömbéres keksz. És persze a tévéreklámokban is egyre gyakrabban tűnik fel egy-egy Mikulás, vagy valami olyan hirdetés, ami kimondottan az ünneppel kapcsolatos. Az újságok, magazinok cikkei és fotói is arra biztatnak, hogy ideje elkezdenni a nagy vásárlást, hogy időben meglegyen minden, hogy azt a rengeteg pénzt, amit el akarunk költeni, el kell (?) költenünk, ne az utolsó nap délutánján, kapkodva szórjuk el...

Mindezek ellenére vagy éppen ezért fontos, hogy elgondolkozzunk arról, mi is az ünnep igazi tartalma. A legjobb ezt november-december folyamán az ifjúsági órák témájává is tenni. Mégpedig azért, mert a reklámok, a tévé, a magazinok, az óriásplakátok hirdetései által leginkább célba vett közönség éppen a fiatal korosztály, akik ugyan lehet, hogy saját keresettel még nem rendelkeznek, csak zsebpénzzel vagy ösztöndíjjal, de roppant fogékony korban vannak. (Persze még ha van is munkája, keresete egy pályakezdő fiatalnak, akkor sem biztos, hogy megengedheti magának a fogyasztói társadalom diktálta versenyben való részvételt...) Mint fogyasztók, a fiatalok nagyon értékes „alanyok”, hiszen a „trendi” dolgokat elsősorban rájuk gondolva gyártják és reklámozzák. A CD-lemezek és -lejátszók, a divatos és méregdrága mobiltelefonok, a sportcuccok, a számítástechnikai újdonságok, órák, kozmetikumok, parfümök, márkás női és férfi ruhák, cipők, ételek, italok; ami valamiért menő, divatos, azt karácsony közeledtével még harsányabban reklámozzák, mintha nélkülük nem is lenne igazán ünnep az ünnep.

Mitől karácsony a karácsony? Ezt nagyon őszintén végig kell beszélni a fiatalokkal. Beszéljünk arról, hogy kinél hogyan zajlik a karácsony. Mi benne a jó? Mit kellene másképp tenni? Melyik volt életük legemlékezetesebb karácsonya és miért? Minek örül egy kisgyerek, és

minek egy fiatal, aki maga is kiveszi részét az előkészületekből? Miért van, hogy sok felnőtt „előre fél” az ünnep körüli stressztől, túlhajszolt munkától, és fél, hogy nem tud annyit áldozni, mint amennyit szeretne/amennyit „illik” költeni? Egyáltalán: **valóban venni „kell” valamit?** Mitől értékes egy ajándék: ha drága? Ha külföldi? Ha másnak olyan biztosan nincs? Ki mit kérne, ha három olyan kívánsága lehetne, amely nem tárgyi jellegű, nem megfogható? Ha egy mondatban kellene megfogalmazni, mi a karácsony, mi lenne az a mondat?

Ünnep, ha a család együtt van. **Ha békében, szeretetben egymásra figyelnek.** Ha idejüket, odafigyelésüket, szeretetüket ajándékozzák egymásnak. És mindenekelőtt ha annak krisztusi tartalmát, a Megváltó Jézus születését ünneplik együtt. Nagyon sok lelki erőtaralék gyűjthető össze egy közösen eltöltött ünnep napjai alatt.

Kőhádi Dorottya

Lelki ajándékokra figyelve ünnepeljünk!

Lelki ajándékokra figyelve

Minden ifjúság tagjai szerethetnek együtt ünnepelni. Gondolom, a születésnapozások és a névnapozások közösségformáló erejét nem kell külön megemlíteni.

Előttünk áll a december, az a hónap, amelyben az adventi és karácsonyi időszak sok-sok szolgálati lehetőséget kínálhat minden ifinek. Csodálatosan szép élmény együtt dicsérni az Urat. A gyülekezetek idősebb tagjai eközben meggyőződhetnek arról, hogy vannak fiatalok is a templomban, arról, hogy van jövője az egyháznak, és természetesen a felcsendülő dallamok, az elhangzó költemények és a bemutatott jelenetek bizonyosságot tehetnek a fiatalok hitéről.

Jó közösen átélni a bizonyágtétel belső izgalmaát és annak megtapasztalását, hogy Isten Szentlelke erőt ad a szolgálatban. Az együtt vállalt szolgálatokból fakadó boldogságnál pedig nincsen erősebb közösségformáló erő. A mai fiataloknak óriási szüksége van a sikerélményre is, melyet ez a fajta tevékenységi forma bőszeggel kínál.

Nagyapám egyszer azt mondta, hogy a karácsony a táplálkozás ünnepe, hiszen háromféle módon is ezt tesszük, sajnos nem mindig jó arányban. Először a testi táplálékra gondolt, amit az ajándéktárgyakban adunk egymásnak, azután a sokféle ételre-italra, amiről jó előre mindenki gondoskodik, végül a lelki táplálékot említette, amit szeretettel, békességgel és Isten igéjével lehet a másinak ajándékozni. Jó volna, ha ez utóbbi lenne a leghangsúlyosabb az ünneplésünkben.

Jézus Krisztus születésének ünnepe meghitt, varázslatos idő, amely békességgel, nyugalommal öleli körül az embereket. Isten ajándékának való öröm mellett az ajándékozás örömét is megélheti ilyenkor mindenki. Azt szokták mondani, hogy a karácsony családi ünnep; úgy gondolom, hogy legalább annyira gyülekezeti ünnepnek is kell lennie. Ebből az ifjúság többféle módon veheti ki a részét.

1. Készíthetünk adventi koszorút közösen, kalács és kakaó mellett. Még nagyobb öröm lehet, ha szolgálattal kötjük össze. Ez a békéscsabai gyülekezetben évek óta áldott alkalom. Kisebb gyerekeket hívunk meg, és énektanulások közben segítünk elkészíteni az adventi koszorúikat.

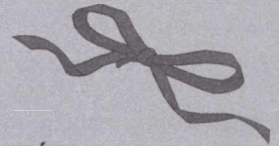
2. Az ifjúsági órákon énekekkel és versekkel készülünk a karácsonyra. A mellékelt kottákat szeretettel ajánlom minden dalos kedvű ifinek (lásd 130–131. o.). Ha mód és lehetőség van rá, minél több hangszerrel kíséritek az énekeket. Az elkészült műsort nemcsak szenteste és kará-

csony ünnepén lehet előadni, hanem szeretetotthonokban és iskolákban is.

3. Készíthetünk közösen karácsonyi ígés lapokat vagy könyvjelzőket, és szenteste, illetve karácsony első és második napján ezeket a gyülekezet tagjainak ajándékként átadhatjuk.

4. Az ifjúság tagjainak a nevét egy kalapba tesszük, amelyből mindenki kihúzó egyet, és a megbeszélte módon ajándékkal lepi meg társát. (Lehetőleg kézzel készíttet ajándék legyen, illetve lelki ajándékként egy-egy szép ígés lapot is lehet készíteni.)

Kutyeyné Ablonczy Katalin

H. M. R.

A KARÁCSONYI AJTÓ

Emlékszem, rég volt. A bezárt ajtót
Hosszú estéken remegve lestem.
Vártam nyílását azon a sok-sok
Felejthetetlen
Szép, gyermekkori karácsonyesten.

Kipirult arccal, dobogó szívvel,
Úgy vártam, mikor fordul a zárja,
Mikor tárul fel, mikor ragyog fel
A titkok fája.
Ó, hogy csábított minden kis ága!

Rég volt... azóta évek repültek,
És messziről int már az öregség,
S azt veszem észre, felnőt, vén gyerek,
ez már nem emlék –
a karácsonyi ajtót lesem még!

Ó, de már többet tudok azóta!
Gazdagabb titkok hívnak és várnak!
Ragyogóbb minden karácsonyfánál,
Mit a szem nem láthat
Országában a dicső Királynak!

Tudom, az ajtó egyszer kitárul.
S jöhetnek gondok vagy szenvedések,
Ez ad most nékem derűt, nyugalmat,
Hogy ott az élet
Az ajtó mögött... s már küszöbén élek!

Karácsony az ifiben

Az adventi időszakban, karácsony közeledtével mintha az emberek lelke is kicsivel nyitottabb lenne, nyitottabb az ige és egymás iránt is. Nagyszerű alkalom lehet ezen a háttéren a jól átgondolt, előkészített ifis karácsony, mely tovább mélyítheti csoportunk fiataljainak hitét, szorosabbá teheti lelki kapcsolataikat, összetartozásukat egymással. Emellett jó mintát kínál, megfelelő hangsúlyokkal, üzenettel az előttük álló családi és egyéb karácsonyi események megéléséhez. Számomra pedig ezeken túlmenően meghittségével, hangulatával, lelki élményeivel komoly erőforrássá is vált a karácsonyi szolgálatok sokaságában.

ELŐKÉSZÍTÉS

Fontos, hogy legalább 2-3 héttel az alkalom előtt kezdjük felkészíteni fiataljainkat arra, hogy ez az ifi kicsit más lesz, ünnepibb, amire mind külsőleg, mind belül készülni kell.

Amennyiben van erre hajlandóság, egy kalapból kihúzhatja ki-ki a megajándékozandó nevét, akinek lehetőség szerint saját kezűleg készítenőd az ajándék. (Az alkotás során közelebb kerül hozzájuk a másik, ráébredhetnek, hogy nem mindig a pénzben értékes a legdrágább...)

Az egymást jól ismerő fiatalok írhatnak verset a megajándékozottnak, melynek elhangzása után ki kell találni, kiről van szó. (Sok humort, vidámságot jelenthetnek a költemények, előhozhatnak gyengeséget, hibát, esetlenséget, melyet ilyenkor könnyebben elfogadunk. Vigyázzunk, hogy ne bántsuk meg a másikat!)

Az ajándékozás lehetőségén túl készítsük elő az alkalmat; mind külsőségeit, mind a lelki részét. Meghittséget, melegséget áraszt, ha a lelki rész karácsonyi gyertyafényben, fenyőillatban történik. (Beszéljük meg a teremdíszítést, a kellékek beszerzését, a terem berendezését.)

Nem árt gondoskodni – a lelki rész, illetve az ajándékozás után – valami enivalóról, üdítőről, egyéb finomságokról, amelyek mellett tovább lehet beszélgetni az igeről, az ünnep lényegéről, a családi ünneplésről stb.

Az est folyamán elhangozhatnak kedvenc karácsonyi versek, novellák, melyek az ünnep üzenetét hozzák közel, illetve továbbvihetik azt majd a családi ünneplésbe is. Biz-

tassuk a fiatalokat ilyen szolgálatokra, esetleg irányítottan kérjünk erre segítséget.

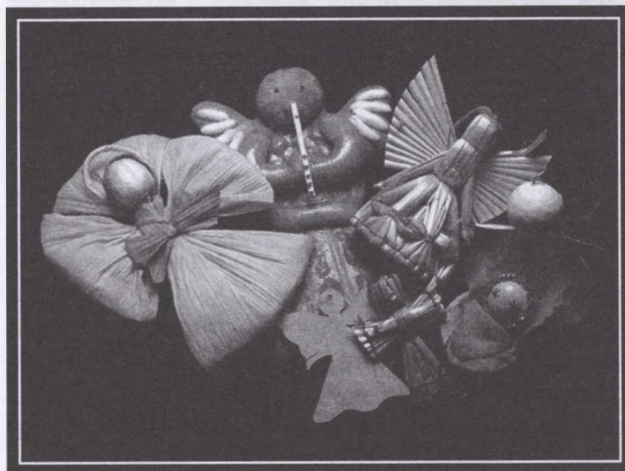
KARÁCSONY AZ IFIBEN

Az alkalmat kezdhethetjük együttes bevonulással a gyertyafényes terembe, melyet a megbízottak előzőleg feldíszítettek. A teremben lehetőleg körben ülünk, és csak gyertyafény megvilágítását használunk, mely megvilágítja az éneklőket is. Kezdhethetjük karácsonyi énekek éneklésével (Új Ének, Evangélikus Énekeskönyv), melyet meg-megszakít egy vers, felolvasás. Az alkalom a karácsonyi evangélium hirdetésében csúcspontja, mely beszél a karácsony igazi lényegéről és értelméről. (Szerencsés, ha ezt a lelkész vagy az ifivezető tartja, hogy véletlenül se sikkadjon el a lényeg.) Az ezt követő imádságba, karácsonyi kéréseinkbe kapcsolódjon be minél több fiatal. Ha az ifi ekkor találkozik utoljára az évben, köszönjük meg a találkozásokat, alkalmakat, együttléteket.

Az igei részt záróénekekkel fejezzük be, amit az ajándékozás, illetve a kötetlen együttlét követhet.

Áldott ünneplést kívánok!

Bátovszky Gábor

Légy vidám szívű! Törekedj arra, hogy igazán boldog légy!

Hogyan élnek a DREZDAI FIATALOK?

Az idén ősszel, október 8-a és 13-a között német fiatalokból álló csoport látogatott Drezdából Budapestre azzal a céllal, hogy megismerkedjenek a Magyarországi Evangélikus Egyház ifjúsági munkájával.

A csoport vezetője CHRISTIAN LIEBCHEN volt, aki ez év szeptember végéig országos evangélikus lelkészként dolgozott Drezdában, azóta a Drübecki Pedagógiai-Teológiai Intézet docenseként ifjúsági munkával foglalkozik. Christiant arról kérdeztem, hogyan élnek a fiatalok Drezdában, a sachseni egyházmegyében.

Milyenek a fiatalok Sachsen területén?

Kelet-Németország egész területén azzal a jelenséggel számolhatunk, hogy az 1989-es változás óta a születések száma a felére csökkent. Ez sokféle szempontból nagy problémákat fog jelenteni, hiszen ezek az évfolyamok is elérik majd azt a kort, amikor az ifjúsági munkával találkozunk. Ekkor az egyik évfolyamról a másikra meg fog feleződni a fiatalok száma. Ez ugyanígy látható lesz az iskolákban, a konfirmandus- és ifjúsági csoportokban is. Különösen a vidéki fiatalok esetében fog ez jelentős változásokat okozni. Ezt leszámítva a fiatalok ugyanolyanok, mint máshol a nyugati világban: nem csupán fiatalokról beszélhetünk, hanem különböző csoportokról és csoportosulásokról. Az ifjúsági kultúra területei sokszínűek. Ezt az egyházhoz kötődő és nem kötődő fiatalok esetében is megállapíthatjuk. A legtöbbjük számára az a legfontosabb, hogy valamit együtt, közösen hozzanak létre, illetve a zene és az öltözködés játszik még nagy szerepet.

Hogyan jellemezhető a fiatalok egyházhoz való kapcsolata?

A fiataloknak körülbelül 20%-a tartozik valamely evangélikus gyülekezethez. Más fiatalok a katolikus egyházhoz vagy valamelyik szabadegyházhoz tartoznak. Egyéb vallások nem játszanak itt nagyobb szerepet a két metropoliszon, Lipcsén és Drezdán kívül. Azaz a lakosság 75%-a ateista. Valójában ez rossz szó, hiszen azt jelentené, hogy tudatosan döntenek Isten ellen. A lakosság legtöbbjének azonban semmilyen kapcsolata nem is volt vallással, egyházzal. Ezért jobban illik ide az a szó, hogy vallástalan. Ezt így szoktuk mondani: az emberek elfelejtették, hogy elfelejtették Istent. A vallásos tradíció három generáció óta hiányzik a családok életéből. A fiatalok között a következő három hozzáállás a leggyakoribb: vannak, akik minden vallással kapcsolatos dolgot elutasítanak azon az alapon,

hogy minden butaság. Vannak, akiknek minden mindegy, és vannak, akik alapvetően nyitottak vagy kíváncsiak, és vannak spirituális igényeik, ők a „mindent keresők”. Sajnos nem tudok adatokat említeni, hogy milyen arányban jellemzőek ezek az irányvonalak. Számunkra azonban a harmadik csoport az érdekes. Ilyen fiatalokkal érdekes beszélgetéseket folytattam a hitről, Istenről.

Azok között a fiatalok között is, akik vallásosan szocializálva nőnek fel, vannak különböző irányzatok. Nem csekély számmal vannak köztük olyanok, akik a konfirmáció után elmaradnak, mert nem lettek semmilyen személyes hitlélményre (talán csak később találják rá). Sachsen területén az erős pietista hagyománynak köszönhetően sok a vallásos fiatal. De sajnos köztük is sokan vannak olyanok, akik nagyon szűken értelmezik, mit jelent kereszténynek lenni. Ez oda vezet, hogy az országos egyházat mint egészet megkritizálják, megkérdőjelezzik. Alkalmanként feltör a szakadás veszélye. Holott meg kellett volna már tanul-

nunk az ökumenikus 20. században, hogy a különbözőségek ellenére mégis egy egyházba tartozunk.

Mit tudna elmondani a fiatalok templomba járásával kapcsolatban?

A gyülekezeti istentiszteletek látogatási aránya egész Németország területén nagyon alacsony. A templomok csak karácsonykor vannak tele. Más esetekben jó, ha a gyülekezet 10%-a eljön istentiszteletre. Egyes helyeket leszámítva a fiatalok aránya még alacsonyabb. A konfirmándusok is csak azért jönnek a legtöbbször, mert egy bizonyos látogatási kötelezettséget kell teljesíteniük ahhoz, hogy konfirmálhassanak (ez a szabályozás azonban nem általános). Ezzel ellentétben a célcsoportoknak szervezett istentiszteletek jól működnek, például az ifjúsági istentiszteletek. Az alkalmi istentiszteletek is népszerűek (évnitő, ifjúsági nap stb.). Ha az egész egyházra tekintek, általános krízistől beszélhetek a vasárnapi istentiszteletek esetében, míg a speciális istentiszteleteknek valódi kincsesárát találok. Ezt az egyes gyülekezetek is vagy pozitívan, vagy negatívan ítélik meg. Én nem találok abban semmi kivetnivalót, ha a fiatalok nem csak a gyülekezetben lennek fogódzóra, tájékozódási pontra.

Az ifjúsági órák tartása központi kérdés az egyházi ifjúsági munkában. Egyetért ezzel?

Épp a minap hallottam egy országos találkozón, hogy a rendszeres, hetenkénti ifjúsági órák modellje már elavult modell. Sachsenre tekintve azonban elmondhatom, hogy majdnem 1000 ifjúsági csoportunk van, ahová hetente 12500 fiatal jön el. Ezeknek az ifjúsági óráknak a felét önkéntesek vezetik. Ez a sachseni ifjúsági munka mozgatórugója. A tizenévesek szabad akaratukból jönnek, és aki jön, az szívesen jön.

Kérem, mondja el, hogyan épül fel a drezdai, illetve a megyei ifjúsági munka!

Összesen 25 egyházmegye van, Drezda területére ebből kettő jut. Minden egyes megyének van egy valláspedagógiai munkása (diakónus), aki az ifjúsági munkát koordinálja. Ezenkívül Drezdában van egy ifjúsági lelkész. A „vidéki” megyékben ez negyed lelkészi állást jelent. A keletnémet körülményekhez képest ez kitűnő helyzet.

Ehhez jön az ifjúsági konvent vagy munkaközösség, akik részt vesznek a munkában. Ide minden gyülekezet delegál egy fiatalot. Itt a nagyobb ifjúsági alkalmakat szervezik meg, illetve az önkéntesek munkáját támogatják, és képzéssel segítik őket.

Hogyan válaszolna arra a kérdésre, hogy mit nyújt az egyház a fiataloknak?

Evangéliumot, otthont, a kibontakozás terét, kísérést egy izgalmas, bár nagyon nehéz életszakaszban... Van, akinek ez fontosabb, van, akinek az. Sachsen megye esetében az evangélium áll az első helyen.

A nyugatnémet evangélikus ifjúsági munkának vannak olyan területei, ahol az ifjúsági munka, bár kínált valamit a fiataloknak, de ezt vallásos profil nélkül tette. Ez Sachsenre nem érvényes.

Mit jelent a tradíció, és mit jelent a „nyitott ifjúsági munka” a mai viszonyok között?

A kollégám, *Rolf Schmidt* a felelős a „nyitott szociáldiakóniai kínálat” ügyében, aki ebben konfliktust él meg. Azok a gyülekezetek, ahol nyitott ifjúsági alkalmak vannak, állandóan azt kérdezik az ifjúsági munkásoktól, hogy ezek a fiatalok mikor jönnek már be a gyülekezetbe. Ezek a nyitott ifjúsági alkalmak valóban nyitottak minden fiatal előtt, és ott komolyan veszik a tizenéveseket. Ebből adódnak a konfliktusok a gyülekezetekben.

Milyen terveik vannak a 2005-ös tanévre az ifjúsági munkát illetően?

Erre a kérdésre most még alig tudok válaszolni. Lesz egy gospeltalálkozónk – a gospel nagyon közkedvelt lett nálunk is. Egyébként minden egyházmegye és minden gyülekezet saját maga számára tervez és szervez meg mindent. Nekünk csak az a feladatunk, hogy a megyéket segítsük. Az ifjúsági munka számos területén kínálunk speciális képzéseket (együttesek, ifjúsági evangelizáció, gitár-oktatás, színjátékok, lányok között végzett munka, nyitott ifjúsági munka, sérültekkel való törődés). Minden évben megjelenik egy könyv, mely a képzéseinket tartalmazza. 2006-ra tervezünk egy katolikusokkal közösen szervezett táborot. Az ökumené területén jó tapasztalataink vannak. Ezért Sachsenban közösen szervezzük a katolikus világtalálkozót, amely kétféle katolikus fiatalot vonz Németországba.

Köszönöm a beszélgetést.

Balog Eszter

Ifjúsági munka a Hajdú-Szabolcsi

A magyarországi evangélikusság harmadát magában foglaló Északi Egyházkerület legkeletibb egyházmegyéje, a hajdú-szabolcsi az országban tapasztalt általános képet mutatja. Nem emelkedik ki és nem is marad alul semmilyen téren. Természetesen ez nem indok arra, hogy ne számoljunk be az örömeikről, nehézségeikről, szolgálati lehetőségeikről és terveikről. Az egyházmegyében mindössze 6 egyházközség van, amelyek köré csoportosulnak az alkalmak, rendezvények. Sok kis szórvány található ebben az országrészben, ami egyrészt megnehezíti a központosítást, ugyanakkor kiszélesíti a szolgálati lehetőségeket, változatossá teszi a gyülekezetek összetételét. A „bokrok” (kis lélekszámú vidéki települések) világa kimondottan nyírségi jelenség, amelyekben idetelepült ágostai hitvallású, szlovák ajkú őseink mintegy két és fél évszázada élnek.

Az előregedő falvakban az ifjúsági munka egyre kisebb szerephez jut, hiszen a fiatalok a városok felé orientálódnak, már nemcsak tanulmányaik, hanem lakóhelyük miatt is. Mindez a szervezést, összefogást segíti, de a sok kis közösség közötti szakadékot tovább szélesíti. Így a megcélzott területek fogynak, átláthatóbbá válik a „munkaterület”. Viszont ha komolyan akarjuk venni az ifjúsági gyülekezeti életbe való bevonását (márpedig ez a célunk), akkor nagy feladatnak nézünk elébe; a kis létszámú, megszűnőben lévő közösségekkel ugyanolyan lelkesedéssel, energiabefektetéssel kell foglalkoznunk, mint a városi „nagy” csoportokkal. Ha szolgálatunkat az Úrért és nem

a magunk dicsőségére tesszük, akkor bizonyosak lehetünk afelől, hogy áldás kíséri majd.

A Hajdú-Szabolcsi Egyházmegyében (is) igen nagy kontaszt van a fiatalok összefogására való törekvésekben. Nagyobb lélegzetű munka 2-3 gyülekezetben folyik, ami a fent említett okok miatt részben érthető, de nem lehet kifogás. Úgy gondolom, éppen ezért nagyon fontos, hogy a szolgálatra készülő fiatalok (akár teológián, akár más felkészítő alkalmakon, tanfolyamokon) tanulmányaik kezdetétől tudjanak a rájuk váró nehézségekről, és ne gondolják azt, hogy tömegeket megmozgatni, vezetni egyszerű, rögtöntől mentes feladat. Jézus sem várta meg mindig, hogy 4-5 ezer ember köré gyűljön; akár tucatnyinak is szívesen beszélt, de a személyes beszélgetések alól sem húzta ki magát. Sőt azok által érezhették a legjobban az emberek, mennyire fontosak neki. A közösségek egyénenként épülnek fel, akiket ha egyenként is megismerünk, munkánk csak könnyebbé válik.

A tényeket nem lehet takargatni, és nem is érdemes, ha változást akarunk elérni. Az elmúlt évek során megyei szintű ifjúsági program, megmozdulás nemigen volt, annál inkább helyi szervezések. A mentegőzést mellőzve, a jövőbeni feléledést segítve kell végignéznünk ennek okait. Nem sok van, de ezek döntőek:

- A fiatalok ma már számos helyen kell, hogy megfeleljenek; ami régen „fakultatív elfoglaltság” volt, az ma kötelesség, elvárás. Ez oly mértékű terhelést jelent, hogy a szabadidő már-már hiányzik a lelkiismeretesebbek időbeosztásából. A lazításra, kikapcsolódásra napról napra nőnek a lehetőségek, és meg merem kockáztatni azt, hogy ezzel egyidőben minőségükben, igényességükben romlanak. A tizen- és huszonevesek szívesebben választják a tömegeket megmozgató programokat, hiszen az „nem ciki, csak jó lehet, ha annyian élnek vele”. Így az egyház iránt érdeklődők tábora csökken.

- A már beindult csoportok (tapasztalatom szerint) sokszor mutatják a zártkörű rendezvény látszatát. Érdekeltté kell tenni a tagokat, hogy ők is hozzájáruljanak az épüléshez. Csakis a vonzó és valami pluszt nyújtó közösség tud növekedni. Mi is gyakorolhatnánk a „hozz magaddal még egyet” módszerét. De csak olyan közösségbe hívó-

gatunk szívesen másokat, amelyet nem szégyellünk, és ha meg vagyunk győződve róla, hogy az jó hely.

■ Nem szabad egy személyhez kötni a vezetést, elengedhetetlen a csapatmunka. A munkatársak viszont nem „nőnek ki csak úgy a földből”. Szervezett, ifjúságra koncentrááló felkészítést kell végezni, nem sajnálva az energiát. Jó vezetőnek lenni nagyon nehéz, sokat kell hozzá tanulni,

Egyházmegyében

tapasztalni. Kik lehetnének alkalmasabb tanítók, mint maguk a már vezetésben jártas (de nem feltétlenül szakállas) gyülekezeti munkások? Minden tapasztalat hasznos, de nem kell megvárni, míg az ember saját maga szerzi meg, nyugodtan át lehet venni az elődöktől is.

■ A gyülekezeteken belül egyre szembeűnőbb a korosztályok elidegenedése; mindenki megtalálja magának azt az egy-két alkalmat, ahova jár, és közben azt veszi észre (ha van erre szeme), hogy a templomi istentisztelet kivételével már-már nem is találkozik a korosztályán kívüliekkel. Ugyanígy a gyülekezetek közötti kohézió is gyengül, egyre kevesebb életjelet adnak magukról egymás felé még a szomszédok is. Az országos rendezvények több lehetőséget kínálnak, mint a helyiek. Ha nem is fordítva, de egyenlőbb arányban kellene ennek lennie. A több kisebb csoport találkozása, bemutatkozása, tapasztalatcseréje megerősítést, erőt adhatna a továbblépéshez, esetleg újrainduláshoz. Hiszen van, ahol még az elindulás, a közösség megszervezése is várat magára. Ezeknek a gyülekezeteknek fel kell ismerniük ráutaltságukat – alázatosan – a tapasztaltakra, akiknek viszont fel kell ismerniük felelősségüket – bölcsességgel – a segítségre szorulókat. A kezdő lépés megtétele bármelyik oldalról történhet. Mégsem történik.

Idén májusban lehetőségem volt beletekinteni a finn evangélikus egyház életébe, mindennapi munkájába. Példaként járhatnak előttünk a szervezésben, lelkesedésben, egységre törekvésben. Nem azt kell nézni, hogy ők többen vannak, hiszen majdnem mindenki evangélikus az országban, és hogy anyagi gondjaik sincsenek (ebben utolérni őket igencsak hosszú távú terv lenne), hanem a hozzáállásukat, lendületességüket tehetnék magunkévá:

- a konfirmandus korosztály összefogása, egyháznál megtartása, nekik való csoportok indítása,
- új vezetők, ifjúsági munkások kiképzése,
- a csapatmunka, minél több ifjúsági központ kiépítése, ezek közötti kapcsolattartás rendszeresítése,
- anyagi áldozatvállalás a gyülekezetek részéről az ifjúsági munka javára.

Ott sem tökéletes minden, vannak megoldatlan problémák, de az irány jó, és az eredmények magukért beszélnek.

Az egyházmegye gyülekezeteiben különböző szinten folyik ifjúsági munka. Rendszeres ifiórák vannak, van, ahol korosztályonként elkülönítve is. A szolgálatokban sokféleképpen vesznek részt a fiatalok, és egyre igényesebb, mutatósabb (az üzenetet nem elmosó) műsorokkal tudnak a hallgatóság elé állni. A nagyünnepeken kívül lehetőség adódik a börtönmisszióban való részvételre is. Az éneklés több gyülekezetnek kedves és fontos szolgálati területe, minden csendesnapon, alkalmon van lehetőség és igény a fiatalok éneklésben való bizonygátételére. Úgy gondolom, ebben sok lehetőség kínálkozik a kívülállók felé való nyitásra. Az Apostolok cselekedeteiben sokszor olvashatjuk, hogy a tanítványok énekléssel dicsőítették az Urat, és így fejezték ki örömeiket, hálájukat. Amit nem tudunk kifejezni saját szavainkkal, kifejezhetjük énekeken keresztül. Az ének imádság, az imádságnak pedig hatalmas ereje van!

A gyülekezetek által szervezett nyári ifjúsági táborok talán a legjobb alkalmak arra, hogy a meglévő közösségek megerősödjenek és új tagokkal bővüljenek.

Az országos szervezésű táborokban, csendeshétvégéken és -heteken az egyházmegye fiataljai egyre aktívabban és nagyobb létszámban vesznek részt. Ez sem volt mindig ilyen biztató, de elég volt egyszer elkezdni, kicsit több energiát befektetni, és a folytatás már szinte önszervezően működik, a fiatalok hívják, buzdítják egymást az alkalmakon való részvételre. Nagy öröm huszad-, harmincadmagunkkal vonatra szállni és megérkezni egy-egy ilyen összejövetelre. Az élménybeszámolók arról tesznek bizonygátot, hogy a fiataloknak igényük van ezekre az együttlétekre, és ha az ott szerzett tapasztalatok összeadódhatnak, akkor nagy kreativitással vághatunk bele mi is helyi szinten a szervezésbe.

Hiszem és vallom, hogy a krisztusi ígélet igaz: *Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevében, ott vagyok közöttük.* Ha Krisztus jelenléte tölti be összejöveteleinket és terveinket, biztosak lehetünk abban, hogy áldása kísér minket. Ő sem volt személyválogató, mindenkihez és mindenkiért jött a földre. Kívánom, hogy mindannyian napról napra erősödjünk a hitben, ne szűnjünk meg az imádkozásban, Krisztus egyházának építésében és a neki való szolgálatban! Erős vár a mi Istenünk!

Horváth-Hegyí Áron

Istent keresni mindenben

MÉZES ZSOLT Nagyváradon született 1973-ban. Gimnáziumi tanulmányait Debrecenben végezte, majd az Eötvös Loránd Egyetem Állam- és Jogtudományi karán szerzett diplomát. Mellette irodalmat és filmelméletet is tanult a bölcsészkaron. Jelenleg az Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány munkatársa, és ötödéves teológushallgató az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. A *Kairosz* című periodika egyik alapító szerkesztője.

Hogyan és hány éves korodban kerültél kapcsolatba az evangélikus egyházzal?

1973. április 1-én a nagyváradai evangélikus templomban, amikor *Deák Ödön* bácsi megkeresztelt. Emlékeim nem fűződnek ehhez az időponthoz, de mégis van egy dolog, ami emlékezetessé tette ezt – főleg későbbi önmagam számára. Ez pedig nem más, mint tiszteletbeli keresztapám személye, *Franyó Zoltán*, az erdélyi író, költő, műfordító, akivel személyesen már nem találkozhattam, mert bár hosszú életet élt, de ekkor már 85 éves volt. Nagymamám került vele közelebbi barátságba, s innen a kapcsolat.

Erdély, Nagyvárad. Mit jelentett ez akkor, ott neked? És mit jelent ma?

Nagyvárad tulajdonképpen még nem Erdély, mégis annak számít. Kolozsvárt szokták Erdély kapujának nevezni, Várad a Részek, a Partium fővárosa, a *Holnap* városa, Párizs a Sebes-Körös partján. Hogy mit jelent nekem... Erre igazából csak most kezdek ráérezni. 15 éves koromig éltem Nagyváradon, a gyermekkor, a mindent meghatározó emlékek, élmények, az első szerelem – nagyon sok minden kötött oda. És a mai napig van egy összehasonlíthatatlanul más, otthonos, aranyszínű érzésem, ha Várad utcáin, parkjaiban sétálok. Igen, talán az aranykort idézi vissza nekem ma is.

Mit jelentett, jelent ma számodra az evangélikusság?

Ez mindenkinél elég összetett kérdés lehet. Számomra ez a vallás, vallásosság kérdését jelenti elsősorban. Több gyökérből táplálkozik ez az „érzés” is. S bele kell érteni mindenképpen azokat a külső körülményeket, amelyek a

hetvenes, nyolcvanas években az Erdélyben vallását gyakorló magyar embert érintették. Egy gyermek persze ebből vajmi keveset lát, vesz észre, de mindezek ott voltak elég nagy súlyként és árnyékként, ha számomra közvetlenül nem is érzékelhetően. Anyai nagyszüleim is hívő emberek voltak. Baptista kereszténységüket szelíd komolysággal gyakorolták, és persze nyaranta, kisgyermekként a hosszú órákon az imaházban nekem ehhez nem volt semmi kedvem. Apai részről pedig evangélikus lelkész rokonaim vannak Kolozsváron és Brassó mellett. Váradon a karácsonyi ünnepeken kívül a konfirmációs előkészítő beszélgetésekről vannak emlékeim. Azok, ha nem is tartalmilag, de szeretetteljes légkört tekintve egészen biztosan máig hatnak bennem. Ezek közül az élmények közül mindegyikre szeretettel gondolok vissza. S talán ami közös volt bennük, az az evangéliumi. Vagy azt vettem észre belőlük, ami eredendően jó volt... Nem tudom már. Így az evangélikusság számomra leginkább azt jelenti: Istent keresni mindenben. Azt az Istent, aki minket ott tart a tenyerén, de sokszor annyira belegabalyodunk magunkba, külső körülményeinkbe, vagy akár nosztalgikus emlékeinkbe, álmainkba, hogy nem is vesszük észre őt. Igen, istenkeresést, soha meg nem álló keresést jelent.

Melyek voltak az első magyarországi „evangélikus” élményeid?

Debrecen nem evangélikus nagyváros. De Istent keresni bárhol lehet... Egy kicsit komolyabbra fordítva a szót,

ha valaki nem szorítja be magát egy vallás vagy egy felekezet korlátai közé, csak annyira, amennyi mellett – hogy biblikusan fogalmazzak – a szél (a Szellem) fújhasson, ahonnan akar, akkor talán még e korlátokat is szépnek találja egyszer. Van Luthernek egy hasonlata Isten kereséséről, ami nekem nagyon rokonszenves. Képzeljünk el egy templomot, amelyet éppen építenek. Szépen felállványozzák ahhoz, hogy fel tudják építeni. Mire a torony is elkészül, az állványok teljesen beborítják a templomot. De már nincs rájuk szükség, le lehet őket bontani. Sőt, ha nem bontjuk le, és nem Isten közelségében – a templomban – időzünk, akkor valójában nem is lehet tudni, hogy egy templomot építettünk fel, mert nem látszik mások számára, és mi sem tudjuk igazán, hogy mi van az állványzat mögött.

Azt jelenti ez a kép, hogy van odavezető út. De ha már megérkeztem, akkor ne az úttal, annak fáradalmaival foglalkozzam, hanem nézzek Istenre, mint Mária és Márta történetében Mária, aki az Úr beszédét hallgatta. Ehhez még a szellem dinamikusságát kell hozzátenni. Vagyis azt, hogy mindig van út, vagyis állványzat, és mindig van templom, és mindez egyszerre együtt van. És él. Tehát minden attól függ, hogy mit nézek. Sőt, hogy mit látok. Látom-e a lényegét, vagy kerengek körülötte...

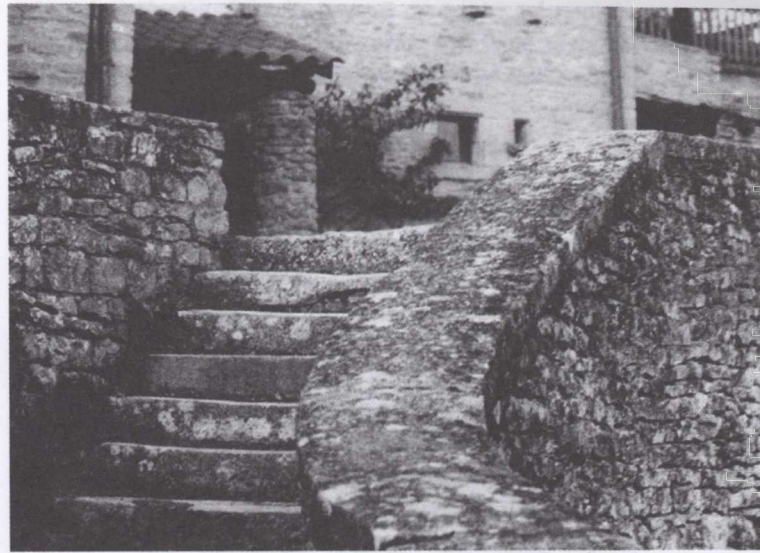
Ezek után visszatérve a kérdésre: mindenképpen meghatározóak az emberek, akikkel találkoztam ebben a református fellegházban, Debrecenben. Szabó Gyula bácsi, aki sokadmagával nagyon sok erdélyi embernek segített a kizsármú evangélikus gyülekezetben. Azután Béres Tamás került oda néhány évre, aki szintén „keresésben tartott”. Akkor kezdtem járni Szárszóra, a nyári ifjúsági táborokba, ahol Fabiny Tamás és Szeverényi János mellett megannyi értékes kérdés merült fel. S rájöttem, sokan vagyunk, akik keresünk valamit, hasonló utakon.

És később? Hogyan nem jelentkeztél azonnal a teológiára?

Nem voltam elég érett hozzá. Valójában nem is merült fel bennem az, hogy nekem a teológiára kell mennem. S mai fejjel úgy gondolom, hogy ez így volt jó. Sokszor csodálkozom azokon, akik 18 éves fejjel kezdenek teológiát tanulni. Nem elhivatottságukat akarom megkérdőjelezni, mert azt ők ismerik leginkább. De bizonyos mértékű élettapasztalat nem jön rosszul ezen a pályán sem. Sőt... És amit mindmáig fontosnak tartok, hogy az ember amellett, hogy próbálja felismerni azt, hogy mire vannak képességei, esetleg tehetsége, figyeljen mindig oda arra is, hogy hová kell éppen tennie magát.

Hogy érted ezt?

Ez összefügg a korábban mondottakkal. Legyünk elég

erősek hallgatni arra a legbelső hangra, amely ott él bennünk, szívünk mélyén. Mert ha megismerjük ezt a hangot, vagy nevezhetném felsőbb akaratoknak, sorsnak, Isten akaratának is, akkor abban igazi valónkat ismerjük meg, s azt, ami a magunk számára a legjobb. Ehhez azonban kell egyfajta jó értelemben vett nyíltság. Figyelni kell befelé és kifelé, de főleg felfelé. És nem arra, aki visszanéz rám reggelente a tükörben... S kell e nyíltság mellett megfelelő önismeret. De ez sem egy statikus ismeret, amit ha megszerzünk, akkor már a miénk lesz. Ez valami olyasmi, mint a reformáció. Valójában nem köthető kronologikus időponthoz, vagy nincs értelme ilyenhez kötni. Állandó mozgásban lét, amely arra a bizonyos szélre hangolódik rá, vagy legalábbis figyel. Nem azt, hogy honnan fúj s hová tart, hanem inkább azt, hogy van. Hogy mozog. Hogy él.

Ez az önismeret vezetett a jogi pálya felé?

Korántsem. A jogi pálya felé, ma már tudom, valami mély elkötelezettség vezetett, amely több mindenből fakadt. Az, hogy jelenleg afele tartok – egy kívülálló szemével nézve –, hogy gyökeresen szakítsak ezzel a pályával, még nem jelenti azt, hogy ez a mély elkötelezettség megszűnt volna. Lehet, hogy éppen mélyült. Lehet, hogy nem, és nem jól ismertem fel – de ezt én innen, az élet innenső feléből úgysem tudom teljes bizonyossággal megítélni.

Ha kerülökkel is, de eljutottál a teológiáig. Hogyan érzed magad az egyetemen?

Köszönöm szépen, jól. De sok kérdésem van. Magam felé és mások felé is.

Milyen jellegű kérdések ezek?

Van közöttük egészen komolyan tűnő is. Talán azok, amelyek evangélikus egyházunk gyökeréig hatolnak, amelyeknek egyre sürgetőbbé válik a hiteles feltevése, sőt megválaszolása is... Úgy gondolom, hogy egyházunk nem néz szembe komolyan azzal a kihívással, amely éppen most éri.

Melyikre gondolsz?

Igen, van több is. De vegyük csak a teológusképzést. Ma ilyen nincs Magyarországon. A hittanári képzés mellett evangélikus lelkészképzés van. Egészen pontosan evangélikus gyülekezetilelkész-képzés. Miközben a szórványgyülekezetek fogynak, egyes nagyobb evangélikus központok legfeljebb stagnálnak, s idővel teljesen átrendeződik a magyar társadalom. A vallásosságot tekintve csakúgy, mint a legtöbb életterületet tekintve. Félre ne értse senki, soha nem gondoltam, és nem is fogom, hogy az evangélikus vallás ma – egyáltalán a keresztény vallás mint olyan bármikor is – mennyiségi kérdés. Lehet azzá alacsonyítani, ha számokról beszélünk, s általában ma mindannyian számokról beszélünk... De ez ekkor már igen kritikus pont.

Mit lehet tenni ilyen esetben?

Nem tudom, hogy közösségi értelemben lehet-e valamit tenni, vagy csak egyéni szinten. Mindenesetre a mi dolgunk ez utóbbi. Az, hogy tisztazzam magam számára: itt minőségi, értékrendbeli kérdésről van szó. Mert ha azt tekintem evangélikusnak, aki a népszámláláskor annak vallotta magát, az még nem baj. A baj ott kezdődik, ha nem látom, hogy ez minek a függvényében történt. Természetesen az egyház államhoz való viszonyának függvényében. Ma Magyarországon minden keresztény egyház az államtól függ elsősorban. Ahogyan minden egyházi oktatási intézmény is. Ez pedig nem jelent mást, mint ideológiai függőséget. Ha ez az ideológia pusztán a semlegesség, más szóval langyosság, akkor is. Ez az egyik kritikus pont ma. Észre kell venni, hogy a minőségi lehetőség minek válik áldozatává. Innen, és csak innen lehet újra építkezni majd.

Konkrétabban mondanál valamit a gyülekezetilelkész-képzés alternatívájaként?

Itt van például az ifjúsági munka. Alapvető fontosságú egyházunkban, hogy tehetséges, empátiával rendelkező lelkészeket erre a területre irányítsanak, akik meg tudják érteni a mai fiatalok útkeresését, kiábrándító világképét, és egyáltalán szeretni tudják őket... Mert van, amit el lehet sajátítani tanulóssal, s van, amit nem, amit máshonnan kap az ember. Családból, barátoktól, szülőföldtől, gyülekezetből vagy fentebbről.

Van egy másik terület is, amelyen sokkal aktívabb lehetne az egyház: ez a beteggondozás, a kórházakban végzett szolgálat. A magyar társadalomban, az egészségügy területén hatalmas szükséglet van egy ilyen jellegű lelkigondozói hivatás komoly megalapozására. Vannak olyan teológus barátaim, akik odaszánnák életüket egy ilyen munkára, de nekik kell kerülőutakon ennek a lehetőségét bejárni, míg végül a dolog nagyobb eséllyel akad meg, mint megy tovább. Itt olyan nagy hiány van, hogy akár kétszer annyi erre alkalmas teológus is munkát találna ezen a területen, mint amennyien évente végeznek nálunk. Katolikus barátaimtól tudom ezeket a tényeket, akik arról számoltak be, hogy van olyan kórház, ahol már kifejezetten az orvosok kérik a lelkészeket a segítségnyújtásra. Ez az a

TÁRSAKKAL

terület, ahol az állam mint gépezet a maga struktúrájával kölcsönösen együttműködhetne az egyházakkal, akár mindent központi költségvetésből finanszírozva.

Van még egy jellemzője a mai társadalomnak, amely kijelöli az egyház egyik legfontosabb feladatát. Ez a vallásos tapasztalat hiánya. Ez összefügg a társadalom teljes szekularizáltságával, fogyasztói, mennyiségi szemléletével. De azzal is, hogy a lélekben mégis van igény az Istenhez fordulásra. Ami e kettő feszültségéből ma keletkezik, azt a köztudatban szektásodásként élő fogalommal lehetne jellemezni. A megnevezés korántsem helytálló, de a problémáról mégis elmond valamit. Az emberekben van igény az őszinte vallásosságra. Hogy ez hol tör utat magának, hol térülhet el s hogy alakítható mások erőszakos nézőpontjai által, arról köteteket írtak már valláspszichológusok. Hogy mennyi ebben a keresztény egyházak felelőssége, arról jóval kevesebbet írtak még. Hogy mennyi a keresztény egyházak felelőssége abban, hogy az élő Krisztust hirdessék, arról megint kötetek szólnak. Csak egy dolog hiányzik: a helyzet nem javul. Tehát a keresztény egyházak vagy nem vesznek észre valamit, amit észre kellene venniük, hogy a helyzet javuljon, vagy már egyáltalán nem tudják, hogy mit kellene észrevenni...

Hogyan lehetne a vallásos tapasztalatot elmélyíteni?

Pár éve néhány teológustársammal, barátommal elkezdünk azon gondolkozni, hogyan lehetne Magyarországon az evangélikus egyházon belül a keresztény lelkigyakorlatos hagyományt feleleveníteni. Ez egyrészt abból a felismert szükségletből táplálkozott, amelyet fentebb érintettünk, másrészt saját hitünk elmélyítésének szükségletéből. Harmadrészt abból, hogy hatalmas kincsei vannak az egyetemes keresztény egyháznak, amelyek segítenék ezt az utat. Valójában itt is az nehézség, hogy ha az ember hivatásszerűen akar ezzel foglalkozni, hogyan tegye azt mégis evangélikus lelkészként? Mert a gyülekezeti szolgálat mellett ezt végezni felelőtlenség. Különben is, egy lelkési diploma ehhez a területhez voltaképpen csak beugró, alap, hogy az ember ezzel foglalkozhasson.

Vannak már konkrét terveitek?

Igen, van egy kis csapat a teológián, amely talán túl nagyléptékű terveket szövöget, de alapos átgondolással, utánajárással és a szakértelem elsajátításával igen reménykeltőnek mondanám vizsgálódásait. Ez hosszú távú munka, és gyümölcsei is valószínűleg hosszú vagy még hosszabb távon lesznek érzékelhetők. Első körben a legfontosabb a lelkigyakorlatnak nevezett hagyomány megismerése. Az is fontos, hogy mit értünk lelkigyakorlaton: olyan spirituális tapasztalatot elősegítő testi és szellemi gyakorlatokat, amelyek az imaéletet, vagyis az Istennel való közösséget elmélyítik, megelevenítik. Második körben jön a saját tapasztalat kiterjesztése, vagyis az egyéni lelki élet elmélyítése. És csak ezután jöhet minden más. A különböző élő hagyományok megismerése, az evangélikus egyházon belüli spiritualitás újrafelfedezése, olyan fiatalok vagy idősebb lelkészek megkeresése, akik szívesen együttműködnek, és élettapasztalatuk bölcsességével tanácsokkal látnak el minket, irányvonalakat javasolnak, vagy konkrét lelkigondozói tapasztalataikat adják át.

Ez a terület eszerint még felfedezésre vár előtetek.

Igen, de inkább újrafelfedezésre vár; ezek nagyon régi, a sivatagi atyákig visszamenő hagyományok a kereszténységben. Ez az egész egyház számára, az evangélikus közösség számára is óriási erőforrást jelenthet a későbbiekben. Itt vagyunk, felismertük e szükségleteinket, erőt és elhívást érzünk magunkban arra, hogy ezt csináljuk, de hogy mi lesz belőle, azt bízunk a fentiek akaratára.

Végül mesélj valamit a *Kairosz* című folyóiratról.

Kedves cseperedő gyermek ő nekünk. Két barátommal, *Gáncs Tamással* és *Pelikán Andrással* együtt kezdtünk a szerkesztésbe. Egy folyóirat, amely a hangját keresi. Teológia, művészet és élet között próbál olyan kérdéseket feltenni s talán irányokat felmutatni, amelyek felé ma egy magát istenkeresőnek valló ember elindulhat. Három számunk jelent meg eddig, tehát eltart még egy ideig, mire rendszeresen megjelenő folyóirat lesz belőle. Mindenesetre egy láthatatlan középpont tapasztalatának szüksége kiált belőle annak, aki kezébe veszi. Lehet, hogy szokatlan

szóhasználata, témafelvetései miatt nem talál sok olvasóra, de aki veszi magának az erőt, azt talán kárpótolja egyfajta szellemi élmény, talán közelébe kerül a kairosz szónak, amellyel a régi görögök a minősített időt jelölték a kronosszal, az elmúló idővel szemben. Az érés ideje ez. De a legfontosabb, hogy ez az érés bent, a szívben megtörténjék. S helyesen csak akkor történhet meg, ha tiszták az irányok, s tudom, hogy a nap fentről süt, az eső fentről esik. Nem belőlem, de mégis belém.

Balog Eszter

KAIROSZ

a jelenlét folyóirata

2001. - 2002. Tél, Első szám

MÉZES Zsolt: Kairosz, a jelenlét szellemisége felé,
SMIDÉLIUSZ Gábor: Az örök visszatérés mítosza
DÚL Antal: Hamvas Béla életpályája, GÁNCSS Tamás: Életjelenség
Itt és most, és soha többé – Beszélgetés Dúl Antallal
GYARMATI ÁKOS: Esik
PELIKÁN András: Bartók: Divertimento
SZABÓ András: Szeptember 11.
Meditáció: Tenger

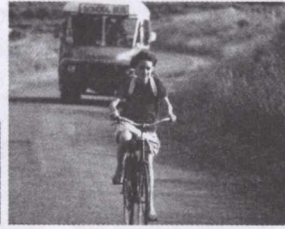
Járj utadon nyugodt szívvel a világ lármás zűrzavara közepette,
és őrizd meg a békességet, amely a csendben lakik.

Amit igaznak, helyesnek ismertél fel, mondd ki nyugodtan és nyíltan,
és hallgass meg másokat – az unalmas és tudatlan embereket is –,
mert nekik is van mondanivalójuk.

A bálnalovas

„Van egy **jó film**. Nézd meg. **Kicsit pityergős. Te meg fogod érteni...**”

Megnéztem.

Köszönöm, hogy ajánlottad, mert a filmbeli őszinteség, mélység, tisztaság, küzdelem, a végletekig menő túrás a folyamatos megaláztatással szemben valóban tisztára mossa az embert. Egészen „krisztusi”, azaz türelmes és szeretettel elviselt szenvedés az, amit láthattam...

Köszönöm, hogy ajánlottad, mert nagyon elgondolkodtató a film. Ma is sok cseperedő lélek nő fel úgy, hogy a szülőknek, nevelőknek határozott elképzeléseik vannak arról, hogy a gyermeknek, kamasznak milyennek kell lennie – mit kell hordania, mit kell mondania, mint kell viselkednie. Mit szabad tennie és mit nem. Előfordulhat, hogy a hagyományok, a szokások megőrzésének erőszakos erőltetése egy tizenéves életében teljesen szembe kerül azzal, ami a fiatal bensőjében valóban rejtőzik, és ez hatalmas konfliktusokat tud okozni lelkében. A filmben egy olyan kislány sorsával ismerkedtem meg, akit olyan lényé, lánnyá akartak formálni kemény elképzelések szerint – elsősorban a hagyományok megőrzése céljából –, aki egyáltalán nem is ő. Ez pedig tragédiához vezet sokféle szempontból...

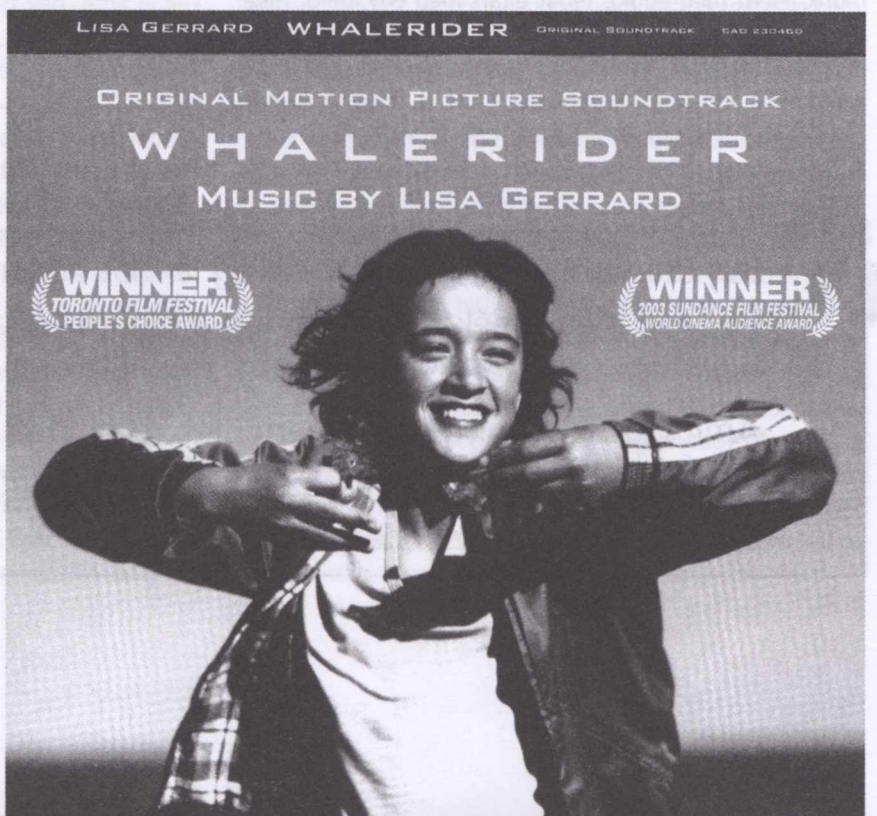
Köszönöm, hogy ajánlottad, mert szembesültem azzal, hogy sokszor van úgy, hogy az ember a saját akaratát erőlteti a másokra – az élet különböző területein. Ez nagyon veszélyes, akár életveszélyes is lehet...

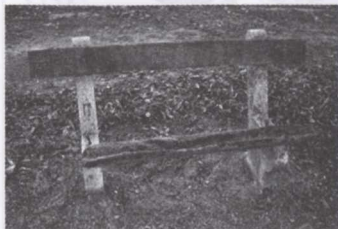
Köszönöm, hogy ajánlottad, mert a film megtanított arra, hogy sokkal jobban oda kell figyelnem a gyerekekre, a fiatalokra és mindazokra, akik körülöttem vannak. Egészen pontosan arra tanított, hogy észrevegyem azt, ami igazából bennük rejlik. Arra is jobban kell figyelnem, hogy valóban jó-e neki, a lelkének, egész lényének az, amit én akarok, várok tőle...

Köszönöm, hogy láthattam olyan

megoldást a szenvedés elviselésére, amely nem agresszív, nem lázadó, hanem csendes, a gyermeki őszinteség által vezérelt, minden békés eszközt megpróbáló, minden belső energiát megmozgató áttörési kísérlet a rossz elviselésére, leküzdésére... Köszönöm, hogy ajánlottad, mert olyan filmzenét is hallhattam, melyet azóta is hallgatva újfent elgondolkodhatom azon, hogy a mi világunkban is van kegyetlen és könyörtelen szenvedés, amely, ha eluralkodik az ember életén, valóban felemésztheti az összes életenergiát. Jó lesz figyelmesnek lenni, mert lehet, hogy a szenvedők talán épp körülöttünk vannak...

Balog Eszter

Őszi hangulatjelentés a Meviszből

Október közepe van. Délután. Négy óra elmúlt. Esik az eső. Az Üllői úton nagy a forgalom. Az autók zaja és az a jellegzetes hang, ahogyan az autógumi érintkezik a vizes aszfalttal, felhallatszik az irodába...

Mindjárt kész a pályázati elszámolás, néhány számlát kell még előkeresni a nyári táborokra vásárolt dolgokról. Talán a többiek is megérkeznek nemso-kára, hogy ezt-azt megbeszéljünk. Addig csinállok egy teát, az jól fog esni, ha már odakint is úgy esik...

Közben próbálom összeszedni, hogyan is telik nálunk az ős. Nehezebb ilyenkor írni, hiszen az igazán megfogható és lelkesítő élmények a nyáron történnek, a táborokban. Az ott feltankolt energiával tesszük, szervezzük, intézzük mindazt, ami év közben adódik. És az adminisztratív, irodai és egyéb ügyes-bajos dolgok mellett különösen fontos, hogy a lényeg ne tévesszük szem elől, hogy a kapcsolattartás az egész évben folyamatos legyen a táborozók között. És az iskolában, egyetemen, főiskolán, munkahelyen is túl kell esnie mindenkinek az őszi évkezdésen, hiszen a „nem bárkás” életét is illik koordinálni és kordában tartani a fennmaradás érdekében.

ESEMÉNYMORZSÁKAT SZEDEGETVE

Az egyik kerekesszékes sráccal együtt megyünk templomba vasárnaponként; szeretnénk már egyszer mozizni is egyet, de valahogy túl sok az „akadály” ebben a városban. Hetente-kéthetente, a beosztástól függően járunk egy másik fiúhoz, ebédeltetni őt. Van, akinek a halottak napja környékén a temetőbe való kijutásban segítünk, hogy elment szerettei sírját ő is meglátogathassa. Lengyelországi kiküldött tudósítónk (egy lengyel kerekesszékes fiú, aki évek óta táborozik velünk) az ősszel szintén látogatást tett nálunk, és egy hétfő délután bepillantást nyerhetett az irodai sürgés-forgásba. Egyik délelőtt összefutottam a városban egy barátnőmmel, aki éppen bocciaedzésről jött. Labdaszedésben segített egy ígéretes versenyző tagunknak. Vasárnap pedig egy szentendrei kerekesszékes lánnyal

készülünk együtt templomba menni. Van úgy néha, hogy sajnos nem futja többre az időből egy-egy telefonbeszélgetésnél vagy egy „gondolok rád!” sms-nél.

Ez persze nem minden, csak egy szemszög, csak egy szelet... Szerintem mindenki, aki Budapesten, Győrött vagy Pécsen, vagy bárhol az országban „bárkázik”, be tudna számolni ilyen eseményekről.

TERVEINK

Még az idén jó volna néhányakkal egy színházi előadásra vagy egy mozifilmre eljutni. A meviszes internetes levelező listán, ahol egyelőre többnyire segítő résztvevők tudják tartani a kapcsolatot elektronikus úton, már többször előkerült a dolog.

A nyár óta várt nagy közös esemény a budapesti, hagyományos nevén Bárka-karácsonynak hívott decemberi összejövetelünk. Idén egy viszonylag korai, inkább mikulási időpontot sikerült találnunk, de ez semmit nem vont le a találkozás és az együttlét jelentőségéből. A Bárka-karácsony fontos megálló az ünnep előtti forgatagban, elsősorban a segítők számára, és nagyon fontos találkozási lehetőség mindenkinek, de a mozgássérült fiataljaink számára különösképpen. Nem szeretnénk, ha bárkinek is olyan érzése támadna, hogy a táborokban átélt közösségi élmény csak arra a tíz nyári napra szólt, és a következő nyárig ki kell hogy tartson.

Találkozunk, örülünk egymásnak, együtt ünnepelünk, és megajándékozunk egymást a magunkkal hozott apróságokkal vagy saját készítésű kézműves tárgyakkal. Nagy élmény újra együtt barkácsolni, esetleg főzni, énekelni, beszélgetni egy délutánon keresztül; kicsit visszacsöppenhetünk a táboraik nyugodt, mégis mozgalmas világába. Nyugodt azért, mert a mindennapi aggodalmainktól és feszültségeinktől megszabadulhatunk, mégis mozgalmas, mert mindig van mit csinálni, tenni-venni, segíteni, ez még is kevésbé fárasztó.

A győri és a pécsi Bárka-csoport is megtartja hagyományos decemberi találkozóját.

KIKRE SZÁMÍTUNK?

Bárcire, aki szeretne bekapcsolódni egy olyan rendszerbe, ahol nap mint nap megtapasztaljuk, milyen érzés picit félretenni a saját szempontjainkat, és mégis gazdagodni. Felajánlani valamit, mégis kapni. Valahogy egy kicsit szembemenni a világgal, rohanás, kapkodás nélkül, megvárva egymást, a lassabbakat is.

Utánpótlásra viszont mindig szükség van: a korábbi években is volt alkalom, hogy 3-4 fős „delegációkkal”, mozgássérült és nem mozgássérült fiatalokkal közösen ifjúsági csoportokat látogattunk meg. Meséltünk vagy beszélgettünk a Mevisz tevékenységéről, és arról, ami „mögötte van”, vagyis arról, aki mögötte, előtte, alatta, fölötte van, és az emberi ügyetlenségek ellenére is munkálkodik.

Ha igény van ilyen alkalmakra közép- és főiskolás, egyetemista körökben is, szívesen odalátogatunk! Kérjük, jelezzék ezt az igényt az elérhetőségeink valamelyikén.

-benceorsi-

INFO

INFORMÁCIÓK

MEVISZ IRODA

Cím: 1085 Üllői út 24.

Tel.: 317-16-71

Mobil.: 0620/8242047

e-mail: mevisz@vipmail.hu

Irodavezető: Szlanka Henrietta

e-mail: henrietta@yourwap.com

Irodai ügyelet: H-P: 9:00–14:00

Bárcás ügyekben: Bence Orsolya

e-mail: benceorsi@freemail.hu

Kiadványaink megrendelhetők szintén az irodán keresztül.

Az *Egyháztörténeti szakcsoport* kiadványai:

NEM VOLTAM EGYEDÜL

(Interjúk lelkészekkel az egyház közelmúltjáról)

I. kötet 350 Ft

II. kötet 750 Ft

I-II. kötet 850 Ft

ISTEN EMBERE (Túróczy Zoltán életrajza)

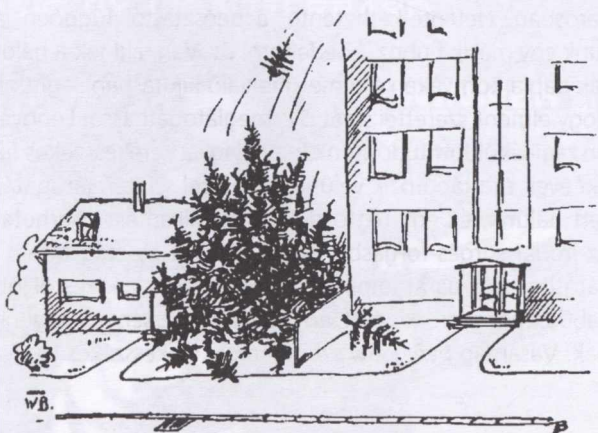
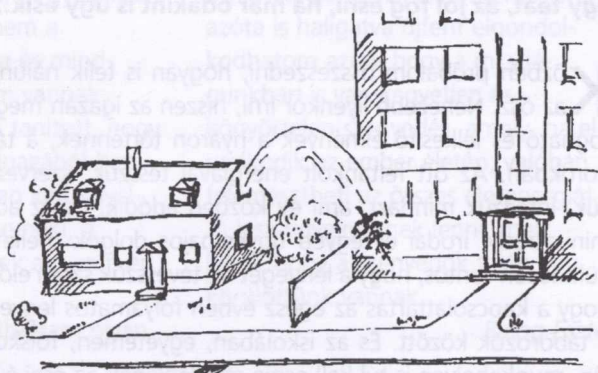
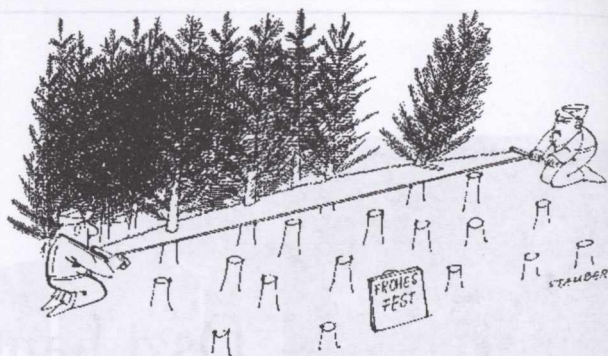
I-II. kötet 2700 Ft

Könnözőzenei szakcsoport

Az egyház ifjúsági csoportjait énekfüzetek kiadásával szeretné segíteni.

Az *Új ének* című füzet 850 forintos áron kapható.

Kapható Mevisz-bárcás póló is több színben, az irodán lehet válogatni. Ára: 1000 Ft.

Könyvajánló

Dr. Pálhegyi Ferenc –
Bruno Schwengler
EGÉSZSÉGES ÖNÉRTÉKELÉS
– MENNYIT ÉREK?

Ethos Kft., Budapest, 2003.

Ára: 950 Ft

Dr. Pálhegyi Ferenc 1935-ben született. Budapesten tanult gyógy-pedagógiát és pszichológiát, majd pasztorálpszichológiából doktorált. Nyugdíjazásáig a budapesti Gyógypedagógiai Főiskola professzora volt. Több mint másfél évtizede tart feleségével együtt házaspári szemináriumokat, lelkigondozói témájú előadásokat. Gyakorlatias módon fedi fel napjaink első számú lelki betegségének, a kisebbségi komplexusnak gyökereit és az abból kivezető utat.

Bruno Schwengler 1939-ben

született. Évek óta tart lelkigondozói előadásokat különböző témákban, mint például lelki zavarok, gyermeknevelés, házasság és család. Számos cikksorozat és könyv szerzője, és egy svájci székhelyű keresztény kiadó vezetője. Több mint tíz éve főszer-

kesztője a havonta megjelenő *Factum* és *Ethos* című folyóiratoknak. Ez utóbbi negyedévente magyarul is megjelenik.

Írásainak közvetlen stílusa révén egészen személyesen szólítja meg olvasóit. Leleplezi nemcsak a keresztényeket és nem keresztényeket egyaránt fenyegető elhárító és elfojtó mechanizmusok működését, hanem modern korunk hamis értékmérőit is, amelyek gyakran válnak az emberi élet csapdáivá. A szerző utat mutat a szabad, biblikus és egészséges önértékeléshez.

- Ethos Kft.,
1113 Budapest, Valkói u. 11.
Tel.: 06-1-209-4768
Kapható a Huszár Gál és a Luther
Kiadó könyvesboltokban.

Peter Graystone – Paul Sharpe –
Pippa Turner

START 3.

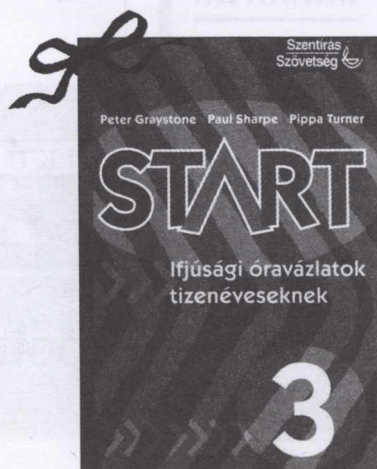
Ifjúsági óravázlatok tizenéveseknek

Szentírás Szövetség

Ára: 1000 Ft

A *Start* célja, hogy Isten igéjének örökérvényű üzeneteit a mai fiataloknak érthetően, életükben alkalmazhatóan adja át.

A kötet nyolc programot tartalmaz, sokféle érdekes játékkal, feladattal, fénymásolható munkalapokkal és áhítatvázlattal. A hangsúly a csoport tagjainak aktív részvételén van.

A programok egy-egy témát vizsgál-
nak meg az ige alapján. Minden

témát háromszorosan dolgoz fel annak megfelelően, hogy kik tartoz-
nak az adott ificsoporthoz:

- Csak alkalmi látogatók a résztvevők?
- Vagy ellenkezőleg, elkötelezett, hívő fiatalok?
- Talán a kettő keveréke?

Az azonos téma más megközelítést kap mindegyik esetben. Az ifivezető feladata, hogy válasszon a feldolgozások közül.

- Szentírás Szövetség,
1091 Budapest, Kálvin tér 8.
Kapható a Huszár Gál
Könyvesboltban.

Kerényi Lajos

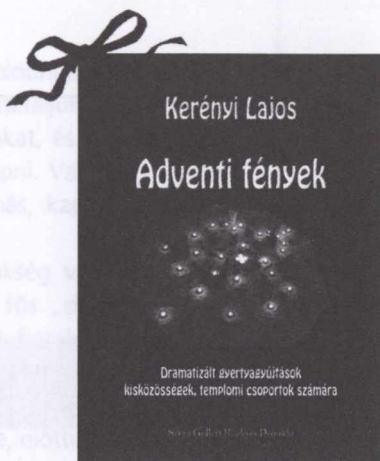
ADVENTI FÉNYEK

Szent Gellért Kiadó és Nyomda

Ára: 620 Ft

Dramatizált gyertyagyújtások
kisközösségek, templomi csoportok
számára.

- Gyertyagyújtás az Úr prófétájával
- Adventi homályt oszlató fények
- A fény keresőinek adventje
- A remény adventi gyertyái
- Az emberiség adventi fényei
- Gyertyagyújtás az őszövetségi
jövendölések fényében
- A könyv megvásárolható a
Szent Gellért Könyvesboltban,
cím: 1053 Budapest, Kossuth L. u. 1.
Tel.: 06-1/266-61-61 vagy
06-1/33-728-79

Czéhmaster Erzsébet

ISTEN ÚTJAI

Színjátékok és köszöntők
ifjúsági közösségeknek

Márton Áron Kiadó

Ára: 1000 Ft

Ez a katolikus könyv az év különböző
főbb ünnepeire írt, fiatalok által
előadható színdarabok csokrát
adja közre.

A szerző a Kalászban végzett ifjúsági
munkája során életre keltett írásaiból
válogatott darabokat bocsátja most
az ifjúsági csoportok rendelkezésére.

- Márton Áron Kiadó,
1035 Budapest, Kórház u. 37.

Johan Frinsel

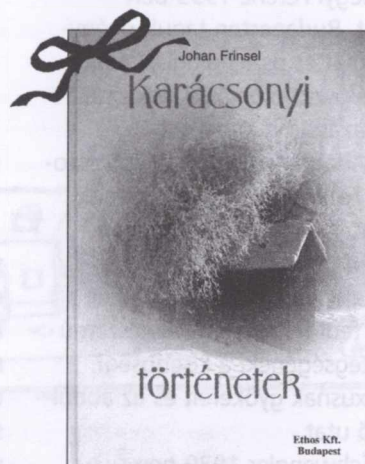
KARÁCSONYI TÖRTÉNETEK

Ethos Kft., Budapest, 1998.

Ára: 1250 Ft

A holland szerző 9 novelláját tartal-
mazó kötet igazi karácsonyi
meglepetés: nem csöpögős nagyün-
nepi romantikát, hangulatot, hanem
a karácsony igazi jelentését közvetítik
az idealizálónak vagy életidegennek
egyáltalán nem mondható
történetek. Ajánljuk a karácsonyfa
alatti felolvasásra családban,
kórházban, öregotthonokban vagy
bárhol másutt, de hétköznapi kedves
olvasmányul, sőt némelyiket akár
színdarabként történő feldolgozásra is.

- Ethos Kft.,
1113 Budapest, Valkói u. 11.

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ

Evangelikus bolt az Interneten

<http://bolt.lutheran.hu/> ■ <http://bolt.evangelikus.hu/>

ERDÉLYI KARÁCSONYY

Erdélyi magyar írók
karácsonyi novellái, versei

Lazi Kiadó, Szeged, 2004.

Ára: 2000 Ft

A kötetből az ifjúsági csoportvezetők bátran válogathatnak karácsonyi novellákat, verseket az adventi és karácsonyi ifjúsági órákra. Az ifjúsági csoportok újságjait vagy a karácsonyi műsorokat színesebbé lehet tenni ezekkel a szép költeményekkel, írásokkal, melyek a téli Erdély hangulatát és szépségét, az ott élő emberek gondolkodását, örömet és bánatát tükrözik vissza.

- Lazi Kiadó,
6701 Szeged, Pf. 954
Tel.: 62-407-511
Kapható az utcai árusoknál.

KARÁCSONYI ÉNEK

Magyar írók versei és novellái

Új Palatinus Könyvesház Kft.

Ára: 2500 Ft

A verseket és novellákat tartalmazó kötetben bőven találunk ifjúsági alkalmakon felolvasható, átdolgozva előadható karácsonyi anyagokat. Többek között Ady Endre, Áprily Lajos, Babits Mihály, József Attila, Karinthy Frigyes, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Sík Sándor műveit olvashatjuk.

- Kapható a Libri könyvesboltokban.

A FENYŐFA ALATT

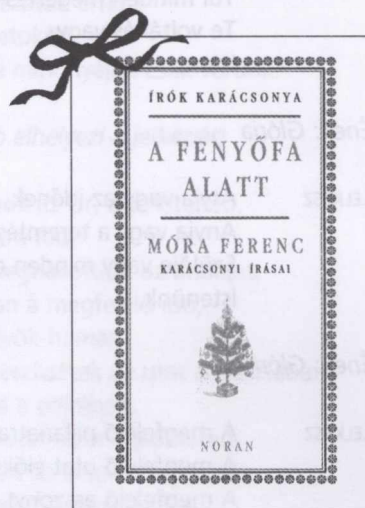
Móra Ferenc karácsonyi írásai

Noran Kiadó, Budapest, 2003.

Ára: 1600 Ft

Az Írók Karácsonya sorozat egyik könyvét veheti kezébe idén karácsonykor az olvasó, melyben Móra Ferenc írásai visznek bennünket közelebb az ünnep valódi lényegéhez. Ifjúsági órákra, kreatív feldolgozásra, színjátszásra is ajánljuk ezt a könyvet.

- Kapható a Libri könyvesboltokban.

JÉZUSKA CSIZMÁJA

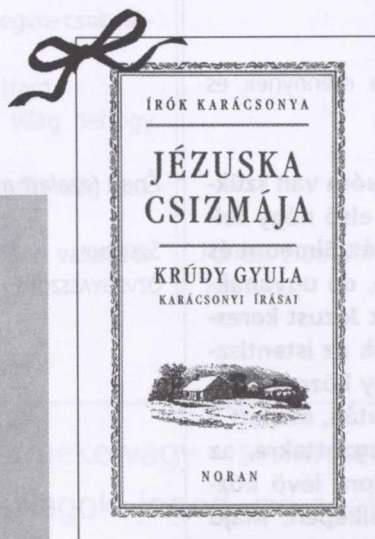
Krúdy Gyula karácsonyi írásai

Noran Kiadó, Budapest, 2003.

Ára: 1600 Ft

Az Írók Karácsonya sorozat másik kötetét is nyugodt szívvel beszélhetjük magunknak, hogy még színesebbé tegyük a karácsonyi együttéléteinket. Krúdy Gyula írásai is segítenek bennünk elmélyíteni karácsony ünnepének mondanivalóját, üzenetét.

- Kapható a Libri könyvesboltokban.

Tisztelt Olvasóink!

A Luther Kiadó új szolgáltatásának köszönhetően már az interneten is kiválaszthatják és megvásárolhatják az Önöket érdeklő kiadványokat az evangélikus könyvesbolt kínálatából.

Összeállította: Balog Eszter

Karácsonyi meditáció fiataloknak

LELKÉSZ Túl a tér folyosóján,
Mielőtt a világ létet nyert volna,
Túl minden megértésen...
Te voltál és vagy,
Isten.

Ének: Glória

LELKÉSZ Atyja vagy az időnek,
Anyja vagy a teremtésnek,
Szülője vagy minden embernek...
Istenünk.

Ének: Glória

LELKÉSZ A megfelelő pillanatra várva,
A megfelelő utat előkészítve,
A megfelelő asszonyt kiválasztva...
Istenem.

Ének: Glória

LELKÉSZ Hiszünk egy Istenben,
GYÜLEKEZET Aki Teremtője és Mozzatója mennynek és földnek.

A következő meditációhoz hat felolvasóra van szükség, akik közül három legyen nő. Az első négy felolvasó az egyik napkeleti bölcset, Annát, Simeont és Máriát ábrázolja majd kiemelt módon, de ugyanakkor azon embereket is jelképezik, akik Jézust keresték akkor és napjainkban. A felolvasók az istentisztelet terén kívül állnak, vagy pedig egy központi olvasói helyen. A beszédük elmondása után, mialatt a gyülekezet énekkel válaszol az elhangzottakra, az oltáron (vagy az elé helyezett asztalon) lévő központi gyertya köré helyezik életük jelképeit. Majd visszatérnek eredeti helyükre.

Felolvasók és jelképeik:

BÖLCS FÉRFI – aranyláda
SZEGÉNY ÖZVEGYASSZONY – erszény vagy fejkendő
ÖREGEMBER – bot
ANYA – kötőtűk
HÉTKÖZNAPI EMBER – napló vagy kulcscsomó
ISTEN – pelenka

Ajánlott ének: Várj és ne félj, az Úr jön már! (Taizé)

Ének

BÖLCS FÉRFI Én egy bölcс vagyok,
Isteni jelek után kutatok.
Hiszem, hogy a világot jobb helynek szánták,
És hogy nekem is segítenem kell ahhoz,
hogy tényleg azzá váljon.
Bejárásom van a hatalom és az uralom embereihez,
De nem tudom, hogy miként kéne használnom a befolyásomat.
Imádkoztatok értem és minden befolyásos emberért,
Aki csak egy jeltre várnak.

Ének (ezalatt a felolvasó elhelyezi a jelképét)

SZEGÉNY

ÖZVEGYASSZONY Én egy szegény özvegyasszony vagyok,
És az élet értelmét keresem.
Belefáradtam abba, hogy mások beszéljenek rólam,
Hogy pusztán számadatként kezeljenek,
S hogy az emberi társalgásoknak ne lehessenek részei.
Találkozni akarok valakivel, akinek van ideje rám,

Aki kész meghallgatni,
Aki nem veszi semmibe
Azt, aki vagyok, vagy azt, amit én adni tudok.

Imádkozatok értem és minden szegény emberért,
Aki arra várnak, hogy valaki komolyan vegye őket.

Ének (ezalatt a felolvasó elhelyezi a jelképét)

ÖREGEMBER Én egy öregember vagyok,
A halálomat várom.
Olyan régóta nézem e világot,
Hogy már elfáraszt.
Olyan sokat imádkoztam az Istenhez,
Hogy szabadítsa meg népemet
Mindattól, ami elfogyasztja vagy megrontja.
És most, amikor életem vége közeledik,
Azon töprengek, hogy változott-e egyáltalán valami,
Vagy eljön-e a változás valaha.
Imádkozatok értem és minden idősebb emberért,
Aki egy megváltóra várnak.

Ének (ezalatt a felolvasó elhelyezi a jelképét)

ANYA Én egy fiatal anya vagyok,
Arra várok, hogy megszülessen a gyermekem.
Érzem az új életet itt bennem,
Érzek egy hatalmas ígéretet, amely szerteáradt bennem,
Tudom, hogy a szeretetem egyre csak nőni fog
Az iránt, akit még sosem láttam.
Ugyanakkor félek, hogy a világ nehogy ellenséges hely legyen
Annak a kicsinek a számára, aki még csak most jön.
Imádkozatok értem és minden várandós anyáért,

Akik arra várnak, hogy a gyermekük megszülessen.

Ének (ezalatt a felolvasó elhelyezi a jelképét)

HÉTKÖZNAPI
EMBER

Én vagyok a hétköznapi nő és a hétköznapi férfi.
Magányomban arra várok, hogy meglátogassanak.
Bizonytalanságomban arra várok, hogy bátorítsanak és megnyugtassanak.
Boldogságomban arra várok, hogy mély beteljesüléshez jussak el.
A lelkemben arra várok, hogy akarjanak engem.
Imádkozatok értem
És magatokért,
Mert mi mindnyájan csak várunk.

Ének (ezalatt a felolvasó elhelyezi a jelképét)

ISTEN

Én vagyok az Úr, a te Istened,
Én vártam rád,
És én meghallottam az imádat.
Most van a megfelelő idő,
És én jövök hamar.
Tehát készítsétek az utat a pusztában,
A jászlat a pajtában,
A találkozóhelyet a piactéren,
Az asztalt az emeleti teremben,
A keresztet a dombtetőn,
A sírt a kertben,
A trónszéket a szívetekben, amint a mennyben is.
És most megint
Lehajlok hozzád és megemlékezem rólad.
Válaszolni fogok az imáidra,
És a várakozásod örömben ér majd véget.

Rozs-Nagy Szilvia

Forrás: *Cloth for the Cradle*, Wild Goose Publications, 1997.

A Mindenség gyermeke vagy – semmivel sem csekélyebb,
mint a fák és a csillagok: jogod van a létezéshez.

SZENT KARÁCSONY ÉJJEL

„Megtalálák... a kisgyermeket, ki a jászolban fekszik vala.” (Lk 2,16)

Czikéné Lovich Ilona (1931)

Gimesi gyűjtemény (1844)

Bárdos Lajos (1931)

Áhítattal $\text{♩} = 40$

S+A

T+B

Org.

p

Ó, gyö-nyö-rű szép, ti - tok - za - tos éj! Ég - sze-mű gyer - mek,

Ó, gyö-nyö-rű szép, ti - tok - za - tos éj! Ég - sze-mű

5

csöpp ró - zsa - le - vél. Kisdedként az é - des Úr Já - szo - lá - ban meg - si - mul Szent ka - rácsony éj - jel.

gyer - mek, csöpp ró - zsa - le - vél. Kisdedként az é - des Úr Já - szo - lá - ban meg - si - mul Szent ka - rácsony

pp

9

mf

Kis - ded - ként az é - des Úr Já - szo - lá - ban meg - si - mul Szent ka - rácsony éj - - - - jel.

éj - jel. Kis - ded - ként az é - des Úr Já - szo - lá - ban meg - si - mul Szent ka - rácsony éj - jel.

cresc. *mf* *p*

13

pp *calando*

Szent ka - rá - csony éj - - - - jel.

pp

Szent ka - rá - csony éj - - - - jel.

pp *calando*

JÖJJ, MONDJUNK HÁLASZÓT

Rinckart Márton
Áprily Lajos fordítása

Lelkesen

Gárdonyi Zoltán

Jöjj, mond-junk há - la - szót Hű száj - jal és hű szív - vel,
Mert raj - tunk itt az Úr Nagy cso - da - dol - got mí - vel

Már a - nya - öl - ben is Volt min - dig gond - ja ránk, A sok jót, mely - lyel

áld, Ki sem mond-hat - ja szánk.

*Kvarttal mélyebben
vegyeskarban is
énekelhető*

Jöjj, mond-junk há - la - stb.
Mert raj - tunk itt az

NÉKED ÁLDOZUNK

Zsolt 116,12

Háromszólamú kánon

Ismeretlen szerző

1. Né - ked ál - do - zunk hál' - a - dás - sal, 2. Vedd hát ked - ve - sen
3. hó i - mán - kat. Szent ne - ved e - rőt és tisz - ta szí - vet áld - va ad.

Kezdés: S, Ms, A, vagy T, Bar, B; vegyeskarban: S, A, Bar. Befejezés: S vagy T.

Karácsonyi

történet

Szereplők:

ÉDESANYA	3 ROKON	SIMEON
4 GYEREK	KATONA	ANNA
ERZSÉBET	2 HANG	3 CSILLAGÁSZ
ZAKARIÁS	JÓZSEF	KOMORNYIK
NÉP	MÁRIA	HERÓDES
3 EMBER	5 PÁSZTOR	ASSZONY
GÁBRIEL	ANGYALOK	FOGADÓS

Ének

1. KÉP

(Édesanya a gyerekekkel a színpad szélén ül egy asztalnál. Az első gyerek odaszalad hozzá, és az ölébe ül.)

1. GYEREK Olyan boldogság énnem ez a ragyogó karácsony.
Édesanyám, engedj ide és adjál egy kis kálacsot.
Elfáradtam a játékban, hadd kérjek valamit tőled.
Meséld el, hogy a kis Jézus hogy született Betlehemben.
- ÉDESANYA Annyiszor hallottad tőlem már, miért mondtam újra el?
1. GYEREK Engem bizony még századszor is nagyon-nagyon érdekel.

(Jön a többi gyerek is.)

2. GYEREK Minket is!
- 3-4. GYEREK És még minket is!
2. GYEREK Meséljed el, kérünk szépen!
- ÉDESANYA Jó! Üljetek körbe ide, és csendesen figyeljétek.
A történet nagyon régen, Jeruzsálemben kezdődött.
Volt ott egy pap, Zakariás, öreg volt már és törődött.
3. GYEREK Felesége Erzsébet volt, ő is öreg volt már szegény.
4. GYEREK Ne szólj bele! Édesanya mondja el az egész mesét.
- ÉDESANYA Ez nem mese, Erzsébet és Zakariás tényleg éltek.
Minden, amit elmondok most, valóságos események.
Zakariástól kezdtem el, aki – mint mondtam – öreg volt.

Jeruzsálemben akkortájt szinte hemzsegtek a papok.

A Templom belső szobájába – úgy hívták, hogy Szentek Szentje – a füstölőáldozathoz egyetlen pap mehetett be.

Ezért aztán sorsot húztak, ki lehetne a szerencsés.

A sok névből – képzeljétek – kihúzták Zakariásét.

Indul is már Zakariás, ezért csak egyet mondok még:

Erzsébetnek és férjének nagy fájdalom nyomta szívét.

Öregek voltak, és bizony egyetlen gyermekük sem volt.

A két öreg ezen gyakran reményt vesztt szomorkodott.

Ének

2. KÉP

(Erzsébet búcsúzkodik Zakariástól a színpad másik oldalán. A gyerekek az asztal körül ülve nézik a jelenetet.)

- ERZSÉBET Indulnod kell, Zakariás, végre felvirradt a nagy nap.
- ZAKARIÁS Ki tudja, hogy az életben lesz-e még erre alkalmam?
Kicsit félek, mi lesz velem, hisz Istennel találkoztam.
Az egész ország népéért én készítek áldozatot.
- ERZSÉBET Zakariás, kérlek szépen, ha Istent látod, kérjed meg,
Hadd lehessen kisgyermekünk, tekintsen öregségünkre.
- ZAKARIÁS Hagyd el, asszony! Hogy törődne Isten ilyen kis dolgokkal.
Hisz olyan nagy ez a világ, s neki biztos sok a gondja.

ERZSÉBET Ég áldjon hát, édes uram! Siess haza, vár az ebéd!
ZAKARIÁS Nem tudom, hogy mikor jövök. Indulok, ré-
ám vár a nép.

Ének

3. KÉP

(A templom előtere. A nép türelmetlenül nézeget arra, ahonnan Zakariásnak érkeznie kell. Mindenki halkan beszél a mellette levővel.)

1. EMBER Ne zúgjatok! Csendesebben! Nézzétek csak, ki jön felénk!
2. EMBER Az ott már Zakariás lesz!
3. EMBER Épp ideje, hogy ideér.

(Zakariás közben odaér.)

NÉP Zakariás, Zakariás! Az ég áldja szolgálatod!
Fogadja el Istenünk a felé nyújtott áldozatot!

1. EMBER Kérd, hogy jöjjön a Messiás, hogy lerázza az elnyomót!

2. EMBER A rómaiak uralmát utálja már minden zsidó.

3. EMBER Halkabban már, te ostoba! Nem szabad ezt üvölni.

Ki tudja, hogy egy besúgó nincs-e a nagy tömegben itt.

NÉP Zakariás, Zakariás! Az ég áldja szolgálatod!
Fogadja el Istenünk a felé nyújtott áldozatot!

ZAKARIÁS Jól van. Csendesedjetek el, és itt kinn imádkozzatok!

Ő biztosan rátok tekint és meghallja fohászatokat.

4. KÉP

*(Zakariás bent a templomban. Áldozatot mutat be, és fel-
emelt kézzel imádkozik.)*

ZAKARIÁS Magasztallak, én Istenem, téged áld a föld és az ég.

Tekints le árva népedre, és halld meg a könyörgését!

(Jön az angyal.)

GÁBRIEL Üdvözöllek, Zakariás, az Úr meghallgatott téged.

Elküldi a Szabadítót, és hírnöke a fiad lesz.

ZAKARIÁS A fiam? Hisz nincsen nekem bizony még egy kislányom sem.

Hát még fiam? Hogy is lenne? Magunk vagyunk Erzsébettel.

GÁBRIEL Lesz majd fiad. Bízzál, s ne félj! Az Isten fiút ad nektek.

Emlékezz csak Ábrahámra, vén volt már, mire fia lett.

ZAKARIÁS Adj egy jelet, hogy tudhassam, nem csak álom volt az egész.

GÁBRIEL Mit képzelsz te? Miért nem hiszed el az Isten üzenetét?

Kapsz egy jelet: hogy megnémulsz, és nem fogsz tudni beszélni,

Egész addig, míg a fiad egy év múlva megszületik.

Akkor, ha már tudni fogod, hogy az Isten adta neked,

Dicsérjed őt! A gyermeknek adjad majd a János nevet!

Ének

5. KÉP

(Édesanya a gyerekekkel.)

1. GYEREK Szegény Zakariás vajon hogy mondta el, hogy mi történt?

2. GYEREK Elképzelem Erzsébetet, biztos sajnálta a férjét.

1. GYEREK S a nép vajon mit szólt hozzá?

3. GYEREK Biztosan jól kinevették, hiszen beszélni nem tudott.

4. GYEREK Irtó izgis ez az egész.

ÉDESANYA Az angyal viszont nem pihent, egy másik városba röppent.

Ott élt egy fiatal leány, rokona volt Erzsébetnek.

Názáret – ez volt az a város, ahol Mária lakott.

Kedves, csendes szavú lány volt, mindenki szerette nagyon.

3. GYEREK Képezem, hogy hogy megrémült, amikor az angyal beszállt.

Mosogatott mondjuk éppen, és eltörte a porcelánt.

ÉDESANYA Azt nem tudom, hogy mit csinált, de inkább hallgassátok meg.

Még a szárnyak suhogását is hallani, ha figyelték.

6. KÉP

(Az angyal Mária házában. Mária tesz-vesz; amikor az angyal jön, megrémül.)

GÁBRIEL Ne félj, Mária! Isten üzent. Fiúgyermeket ad neked.

A gyermek, ha egyszer felnő, a világ megváltója lesz.

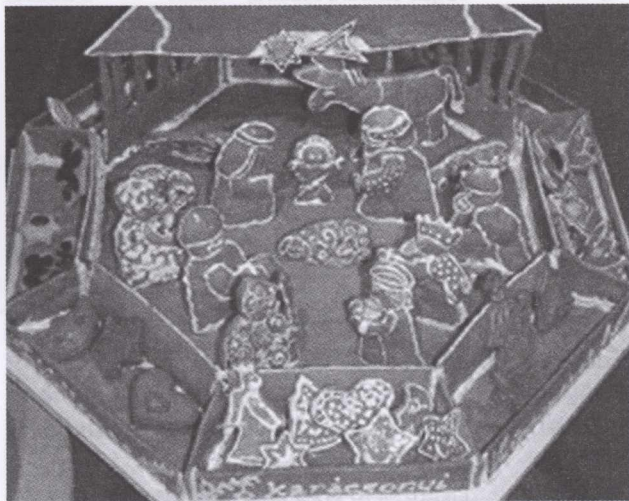
MÁRIA Hogy történhet ilyen velem? Hisz nem vagyok még férjezett!

GÁBRIEL E gyermek máshogy fogantatik, nem úgy, mint az emberek.

MÁRIA Történjen, ahogyan mondd, bár ilyen még nem volt velem.

GÁBRIEL Mária, hogyha majd eljön, add neki a Jézus nevet!

Ének

7. KÉP

(Édesanya gyerekekkel.)

ÉDESANYA Mielőtt még elmondanám, hogy Jézus hogyan született, Menjünk vissza, és nézzük meg, mi is történt Erzsébettel.

1. GYEREK Szegény néma Zakariás!

3. GYEREK Mit sajnálsz folyton, öcsém? (...húgom?) Hisz hitetlen volt az öreg, jogosan kapott büntetést. (...büntetést jogosan kapott.)

ÉDESANYA Múlt az idő, s Erzsébetnek egyre nagyobb lett a hasa. S egy szép napon – képzeljétek – megszületett a kisbaba. A rokonság összegyűjt, és mindenki látni akarta. Örültek, és mondogatták: ez a gyerek tiszta apja.

8. KÉP

(Zakariás házában sok a vendég. Erzsébet körül állnak, és csodálják a babát. Zakariás távolabb áll.)

1. ROKON Tiszta apja ez a fiú, és vajon mi lesz a neve?

2. ROKON Ha az arca az apjéé, a neve is övé legyen!

ERZSÉBET Menjetek csak, kérdezzétek, ő mit gondol a név felől.

Én már tudom, hogy mi lesz az, megbeszéltük már délelőtt.

(Rokonok mennek Zakariáshoz.)

3. ROKON Zakariás, gratulálunk, olyan szép ez a kisgyermek.

1. ROKON Azt gondoltuk, hogy a neve csakis Zakariás lehet.

(Zakariás felírja egy táblára a János nevet és felmutatja.)

ZAKARIÁS Az Úr adta e gyermeket, ő azt mondta, János legyen.

2. ROKON Csoda történt!

3. ROKON Ismét beszél!

1. ROKON Isten megszabadította!

ZAKARIÁS Áldjátok mind az ő nevét, ki népét meglátogatta. E kisgyermek szószóló lesz, és a pusztában fog lakni. Nyomában jön, ki népünket a fényre fogja vezetni.

9. KÉP

(Édesanya gyerekekkel.)

2. GYEREK Tudom, ki ez a kisgyerek, ő felnőttként is ismerős. A Jordán partján keresztel, úgy hívják, hogy Keresztelő.

ÉDESANYA Valóban ő lesz az, aki a népet majd ébresztgeti. Sokan mennek oda hozzá, hogy hallják a beszédeit. Térjete meg, mert az Isten országa egész közel van! – Mondta a hozzá menőknek, úgy szólt, mint egy nagy próféta. Ő volt a pusztában hangzó utolsó nagy-nagy kiáltás, Mielőtt még eljött hozzánk a rég megígért Messiás.

4. GYEREK Jézus lesz az!

1. GYEREK Várjatok, hiszen ő még meg sem született.

ÉDESANYA Valóban nem, menjünk vissza, és nézzük a történetet. Akkoriban a világon egy nagy császár uralkodott. Úgy hívták, Augusztusz császár, Róma városában lakott. Egy napon elhatározta, hogy hatalmát közlésezi. A zsidókat megszámlolja, hogy tudják, ő uralkodik.

Ezért aztán Názáretben, ahol Máriáék laktak,
Egyik reggel az emberek nagy dobolásra riadtak.

10. KÉP

(Katonák jönnek be nagy dobolással.)

KATONA Köz hírré tesszük a népnek nagy császáruk parancsait.
Összeírunk minden zsidót, aki a néphez tartozik.
Ebből fogjuk majd megtudni, kinek mennyi lesz az adó,
Menjen szülővárosába tehát minden alattvaló.

(A dobolásra összegyűlik a nép. A katonák levonulnak, az emberek lázonganak.)

1. HANG Szégyen és gyalázat bizony, hogy a császár uralkodik.
2. HANG S főképpen, hogy hatalmával ilyen nagyon hivalkodik.
1. HANG Egy ilyen nagy népszámlálás népi jogainkat sérti.
2. HANG Engem pedig az zavar, hogy adó lesz az a kis pénz is.
JÓZSEF Menjünk innen, szívem, Mária, semmi dolgunk lázadókkal.
Ha a császár elrendelte, úgyis menni kell azonnal.
Csak a gyermeket félttem én, és téged, ki őt hordozod.
MÁRIA Nem lesz bajunk. Hogy is lenne, hisz Isten őriz, tudhatod.
JÓZSEF Pont az úton születik meg, ki tudja, éppen hol leszünk?
MÁRIA Ne aggódj! Isten is ott lesz. Nyugodtan késülhetünk.

Ének

11. KÉP

(Édesanya a gyerekekkel.)

ÉDESANYA Elindultak hát nehezen, József ment az úton elől.
Mária gyalog már nem bírta, szürke szamaruk vitte őt.
Így ment a kis család messze, Dávid városa volt a cél,
Hiszen oda tartoztak ők: Dávid utódai közé.
2. GYEREK Gondolom, hogy lassan mentek, és az út nagyon hosszú volt.

ÉDESANYA Mire Betlehembe értek, nem találtak már fogadót.

12. KÉP

(József és Mária szállást keres Betlehemben.)

JÓZSEF Jó emberek, engedjétek meg, hogy itt mi is megszálljunk.
Fáradtak vagyunk nagyon már, Betlehemig hosszú az út.
FOGADÓS Fogadót bizony nem leltek, hiába is kerestétek.
Pedig látom, hamarosan szülni fog a feleséged.
Gyertek hátra, az udvarban áll egy istálló minálunk,
Ott a széna melegében alhattok zavartalanul.

13. KÉP

(Édesanya a gyerekekkel.)

ÉDESANYA Akkor éjjel Betlehemben, egy csendes kis istállóban,
Fájdalmak közt megszületett Istenünk egyszülött Fia.
Egyszerű volt és emberi, de ma sokan tudjuk róla,
Hogy benne az Isten jött el, emberré lealázkodva.
2. GYEREK József az ingéből talán pólyát készített sebtiben.
A jászolba fektették le, hogy alhasson a kisgyerek.
4. GYEREK És a bocik nem nyalták meg? Hiszen ők jászolból ettek.
ÉDESANYA Biztosan ők is engedték, hogy nyugodtan pihenhessen.
3. GYEREK Beszéljünk a pásztorokról! Kint voltak nyájkuknál éppen.
ÉDESANYA Valóban. És furcsa dolgok történtek azon az éjen.

Ének

14. KÉP

(Pásztorok kint a mezőn.)

1. PÁSZTOR Hűvös lett ez az éjszaka, de a farkas nincsen közel.
2. PÁSZTOR Pedig már egy hete folyton a nyájunkat kerülgette.
3. PÁSZTOR De a kutyák nyugtalanok, igaz, farkast nem jeleznek.

4. PÁSZTOR Talán ők is gondolhatják, mi történik Betlehemben.
1. PÁSZTOR Jó nagy tömeg lehet ott most.
5. PÁSZTOR A császár tart népszámlálást.
2. PÁSZTOR Azt gondolom, hogy a népek még az istálót is lakják.
1. PÁSZTOR Figyeljétek! Figyeljétek! Valami most történik itt...
4. PÁSZTOR A kutyák mind elhallgattak.
5. PÁSZTOR De az ég furcsán világít.
1. PÁSZTOR Uramisten, mi van itten?
3. PÁSZTOR Reánk borul az éjszaka...

(Leborulnak, angyalok jönnek.)

4. PÁSZTOR Angyalok serege látszik, ilyet még nem látam soha.
- ANGYAL Ne féljétek, jó pásztorok! Nagy-nagy örömet hirdetek. Megszületett a régen várt szabadító Betlehemben. Menjétek és nézzétek meg, ti kaptátok az első hírt, Hogy mindenki megtudhassa, hogy az Isten megszabadít.
- ANGYALOK Dicsőség a magasságban a nagy és élő Istennek, és a földön béke és jóakarát az embernek.

(Angyalok eltűnnek.)

1. PÁSZTOR Elmentek mind. Felnézhetek. Én biz' egy cseppet sem féltém.
2. PÁSZTOR Persze én sem, láttam én már sok ilyen angyalsereget.
3. PÁSZTOR Mit beszéltek? Nagy dolgokat hallhattunk saját fülünkkel. Induljunk! Nézzük meg végre, hogy mi történt Betlehemben. Nézzük meg azt, hogy igazat mondott-e az angyal nekünk. A hallásból és látásból együtt lesz majd hit a hitünk.

Ének

15. KÉP

(Édesanya a gyerekekkel.)

- ÉDESANYA El is mentek a pásztorok, örvendezve találtak rá. Ketten énekeltek neki, a harmadik meg fúrlyált. Mária, József csodálkoztak. Egyre inkább megértették,

hogy a gyermek különleges, ezért ez a nagy ünneplés.

Nyolc nap telt el. Mária s József a kisgyermeket fölve,

Körülmetélték a fiút, ahogyan Mózes rendelte.

Az angyalra emlékezve, őt Jézusnak nevezték el.

És hogy Mária erősebb lett, felmentek Jeruzsálembe.

Mária áldozatot hozott és a fiút bemutaták,

s mindent megtettek, ahogy azt a törvényben előírták.

2. GYEREK Találkoznak a templomban majd az öreg Simeonnal.

3. GYEREK Ő az, aki arra várt csak, hogy a Megváltót láthassa.

ÉDESANYA Régóta várt, ott is lakott a templom épületében.

S most, hogy látta, örömeiben kézbe vette a gyermeket.

16. KÉP

SIMEON Mostan bocsátd el Uram, te szolgálodat békességgel, Mert szemeim meglátták e gyermekben az üdvösséget.

Nyugodtan térek már haza, nem akartam már mást látni, E gyermekben fogja Isten a világot megváltani.

JÓZSEF Nézd csak, Mária, ki jön itten: ez az öreg-asszony Anna.

Fánuelnek leánya ő, nőben ritka nagy próféta.

ANNA Hálát adok neked, Isten, hogy láthattam e kisdedet,

Ábrahámtól kezdve vártuk, hogy meglátogasd népedet.

MÁRIA Köszönöm kedvességeteket, az áldástok boldoggá tett.
Tudom, hogy a gyermekemet az Isten maga küldötte.

Ének

17. KÉP

(Édesanya a gyerekekkel.)

ÉDESANYA Aztán szépen visszamentek. Betlehem lassan kiürült.

József várt még néhány napot, ők induljanak legvégül.

Közben Betlehemtől távol babiloni csillagászok

Meglátták azt, hogy az égen igen furcsa dolog látszott.

A Jupiter – ez egy bolygó – együtt állt a Szaturnusszal,

és mindez egy csillagképben, amit úgy hívnak, hogy Halak.

Ez így nekik azt jelezte, hogy egy nagy király születik,

A zsidó nép történelme boldogságra hajnalodik.

1. GYEREK Biztos azonnal indultak, és elmentek Betlehembe.

S mivel akkor nem volt autó, ezért tevéen teveltek.

2. GYEREK Csakhogy nem tudták a bölcsek, hogy Jézust hol is keressék.

S azt sem tudták, hogy Jézusnak hívják Mária gyermekét.

ÉDESANYA Valóban nem, ezért aztán a csillag vezette őket,

Nyugat felé elindulva, Jeruzsálembe érkeztek.

Hol is lehetne egy király, ha nem a királyi várban?

De csak Heródes lakott ott, Júdea gonosz királya.

18. KÉP

(Csillagászok jönnek.)

1. CSILLAGÁSZ Gyertek, gyertek, barátaim! Nem lehetünk már túl messze.

Ott az a fehér torony fenn már csak a palota lehet.

2. CSILLAGÁSZ Látok itt egy asszonyt jönni, kérdezzük meg, ki a király.

Nehogy meglepetés érjen, kérdezzük meg, ott fenn mi vár.

3. CSILLAGÁSZ Jó asszony! Állj meg egy percre, idegenek vagyunk mi itt.

Kérünk, mondd el, hogy a várban most éppen ki uralkodik.

Messzi földről jöttünk ide, mert azt a csillagot láttuk,

Ami itt van fejünk felett, s mutatta, merre van az út.

1. CSILLAGÁSZ Ez a csillag arról beszél, hogy egy nagy király születik,

Aki uralkodásával minden embert örömmre visz.

ASSZONY Az bizony igen jó lenne, mert ez a mostani király

Csak szenvedést hoz a népre, nem tudni, hogy még mit csinál.

Igaz, felépített ezt-azt, de ez a félelem szörnyű.

Idegenek, tudjátok meg, hogy Heródes király őrült.

2. CSILLAGÁSZ Heródesnek hívják tehát, nos, túl nagy szerencsénk nincsen,

Országunkba is eljutott gonosz tetteinek híre.

1. CSILLAGÁSZ Menjünk mégis, hiszen azért tettük meg ezt a nagy utat,

Hogy meglássuk a nagy királyt, s a csillag is erre mutat.

3. CSILLAGÁSZ Azt viszont még most sem értem, hogy lehet, hogy ez a király

Heródesnek ivadéka, akit egész népe utál.

ASSZONY Menjetek, de vigyázzatok, mert nincs senki biztonságban,

Aki manapság betéved a királyi palotába.

19. KÉP

ÉDESANYA Heródes épp vacsorázott, a tartókban fátylak égték.

Szolgák hada kínálta fel a sok finom, drága ételt.

A komornyik jól ismerte már urának szokásait,

S tudta, hogy vacsora közben veszélyes őt megzavarni.

20. KÉP

KOMORNYIK Fenséges úr, nem zavarnám, mert tudom, hogy ez most tilos,

De külföldiek vannak itt, szülőházajuk Babilon.

Csillagásznak mondják maguk, és tudom azt, hogy érdekel,

Hogy mit mondanak a csillagok, s a horoszkópot szereted.

Rossz ómen lenne az bizony, ha ezeket elzavarnánk,

Hallgassuk meg, hátha éppen a szerencsédet ők hozzák.

HERÓDES Szerencse vacsora közben? No, nem bánom, hadd jöjjenek!
Külföldiekkel különben is fontos, hogy jobban legyek.

KOMORNYIK Jöjjetek hát, csillagászok! A nagyúr már vár bennetek.

1. CSILLAGÁSZ Mondtam, hogy az a pár forint kitarja majd a szíveket.

2. CSILLAGÁSZ Köszöntünk, fenséges király! Csillagunk vezetett ide.
Azért jöttünk, megkérdezzük, nem született-e gyermeked?

HERÓDES Gyermek az én palotámban? Elment a józan eszetek?
Ki nem állhatnám azt, hogyha itt egy gyermek üvöltene.
Épp elég volt a sajátom, őket is épp, hogy kibírtam,
De már egyikük sem gyermek. Jobb, ha nem beszélünk róla.

1. CSILLAGÁSZ Pedig mi a csillagokban azt láttuk, hogy Izraelben egy új, igazságos király, nagy uralkodó született.

HERÓDES Király? Azt mondod, hogy király? Ide figyelj, te nagyokos!
Egy király van csak közöttünk, és az én vagyok, tudhatod.
Ha ezt nem tudod magadban jól meggondolni, öreg bölcs,
Könnyen lehet, hogy a holnap téged már újra nem köszönt.

2. CSILLAGÁSZ Bocssáss meg, nagy uralkodó! Nem boszszantani akarlak.
Azért mertem megkérdezni, mert rólad sok jót hallottam.
Azt mondják, hogy nagy király vagy és szeretted a népedet.
És a házad mindig szívesen látja a vendégeket.

HERÓDES *(Ravasz képet vág.)* Jókat mondtak? Megérdemlem. Mindig is jó király voltam.
Ennek a nyomorult népnek rég volt ily uralkodója.
Annyi szépet tettem köztük, bizony gyakran elfáradtam.
Nem is lenne rossz egy utód, hogy nyugdíjba vonulhassak.
Szívesen is köszönteném, ha tudnám, hogy hol is lakik.
Odamennék, és térdelve átadnám ajándékaim.

Tudjátok mit, öreg bölcsök? Keressétek meg a fiút!
Hozzatok hírt nekem róla, hogy hozzá merre visz az út.

1. CSILLAGÁSZ Indulunk is sietve már, a vendéglátást köszönjük.

HERÓDES Jó, hogy mondd! Jutalomról eddig még nem is beszéltünk.
Pedig akarok én adni, nem is kevés a jutalom.
De majd itt vár benneteket, ha a hírt végre megkapom.

3. CSILLAGÁSZ Ég áldjon hát, uram király, akkor mi még találkozunk.

HERÓDES Menjetek csak, hozzatok hírt, merre keressem a fiút.

(Csillagászok kimennek.)

1. CSILLAGÁSZ Arra gondoltok-e ti is, amire most én gondolok?

3. CSILLAGÁSZ Úgy gondolom, hogy Heródes alávaló csirkefogó.

2. CSILLAGÁSZ Nem imádni akarja ő azt a most született királyt.
Minden szava vértől csöpög, szenvedélye a gyilkolás.

1. CSILLAGÁSZ Azt mondom, hogy visszajönni nagy butaság lenne ide.
Ha más úton megyünk vissza, megmenthetjük a gyermeket.

2. CSILLAGÁSZ Induljunk, ne késlekedjünk! Figyeljétek a csillagot!
Hamarosan megtaláljuk, nem lehet már messze, tudom.

Ének

21. KÉP

(Édesanya a gyerekekkel.)

ÉDESANYA Hamarosan megtalálták, és egy kicsit csodálkoztak,
Mit kereshet egy nagy király az egyszerű istállóban.

Örömük azonban nagy volt, letették ajándékaik.

Más úton indultak vissza, félve Heródes karmait.

1. GYEREK Heródes biztos dühös volt, hogy a bölcsek így becsapták.

Örülök, hogy a nagy gonosz végtére is jól pórul járt.

3. GYEREK Ne gondold, hogy olyan fából faragták azt a gazembert.

Nem engedte meg magának, hogy egyszer is veszíthessen.

Leöletett a környéken minden újszülött gyereket.

Ezt a részét nem viselem jól ennek a történetnek.

1. GYEREK De Jézust csak nem ölte meg? Ő biztosan megmenekült.

ÉDESANYA Szerencsére Isten figyelt, ő menthette meg egyedül.

József álmában szólalt meg, és így figyelmeztette őt.

József pedig felébredve már tudta, mi a teendő.

22. KÉP

(Istállóban Mária és József alszanak.)

JÓZSEF Gyorsan ébredj, csomagoljunk, Mária, nagy veszélyben vagyunk.

Megölik a kisgyermeket, ha azonnal nem indulunk.

MÁRIA Éjszaka van, szívem, József, legalább reggelig várjunk.

Rosszat álmodtál biztosan. Feküdj le, nyugodtan aludj!

JÓZSEF Nem, nem, Mária, indulnunk kell! Én a szamarat vezetem.

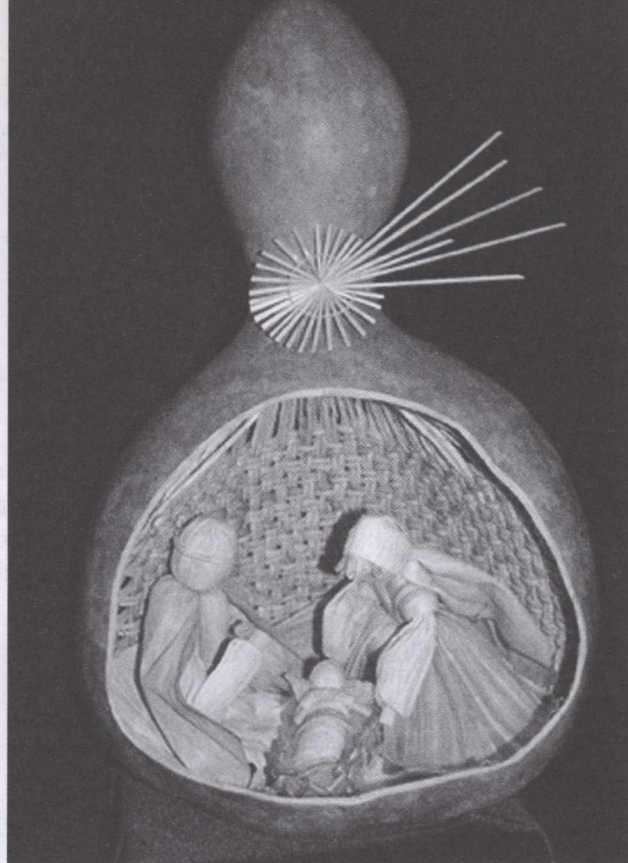
Te pedig, hogy fel ne sírjon, jól öleld meg a gyermeket.

MÁRIA Mintha kiáltást hallanék. Mi történik ma éjszaka?

JÓZSEF Heródes katonáival kisgyermeket gyilkoltat.

MÁRIA Szegény kicsi fiam, Jézus! Csak gyermek vagy, s máris tudod,

Mit jelent a menekülés, és hogyha nincsen oltalom.

23. KÉP

(Édesanya a gyerekekkel.)

ÉDESANYA Egyiptomba menekültek, és ott biztonságban éltek,

S amikor jelt kaptak újra, visszatértek Názáretbe.

Jézus pedig gyarapodott testileg és bölcseségben,

De Júdeába nem vitték, míg nem lett tizenkét éves.

3. GYEREK Belőle lett a Messiás, Isten fiaként hatalmas. Csodákat tett és tanított, és nagy volt az ő irgalma.

2. GYEREK Az igazak gyűlölték őt, mert a bűnöst is szerette.

Megölték, de harmadnapon föltámadt győzedelmesen.

MIND És mi, akik az idén is karácsonyt ünnepelhetünk,

Menjünk oda jászolóhoz, és tegyük le oda bűnünk.

Jézus Krisztus azt szeretné, egymásnak megbocsátanánk,

S így ünnepelnénk karácsonyt, az ő születése napját.

Ének

VÉGE

Koczor Tamás

Karácsonyi előkép

Az alábbi műsort olyan fiataloknak ajánljuk, akik a gyülekezetükhöz tartozó gyermekeknek szeretnének meglepetést szerezni, értük szeretnének valamit tenni. A csoportlétszámtól függően bátran lehet csemegezni a szerepek közül.

A szereplők öltözzenek jelmezbe. Így, egyenként lépjenek be a képbe. A sorrend felcserélhető. Közben lehet énekelni is. Kell hozzá egy kis fantázia, például ahhoz, hogy hogyan lehet beöltözni útnak.

BOCI

Kérlek, ne nevéssél rajtam,
én vagyok a szarvasmarha.
Mindennap sok tejet adok.
Amúgy elég békés vagyok.

A sarokban itt állok most,
nézem ezt a kis családot.
Szeretném, ha a kis gyermek
melegemben melegedne.

ÚT

Fárasztó és hosszú vagyok,
mégis rajtam járnak sokan.
Hegyen-völgyön vezetek át,
összekötök városokat.

Az út vagyok, ismersz talán,
te is sokat jártál rajtam.
De most figyelj, hogy hogy mennek
József, Mária nagy fáradtan.

JÁSZOL

Jászol vagyok. Énbőlőlem
eszik minden éhes állat.
Tele vagyok jó szénával,
ha éhes vagy, megkínállak.

Most azonban bölcső lettem,
a kis Jézus fekszik bennem.
Puha testét átölelem,
nehogy leessen a szentem.

ISTÁLLÓ

Tárva van az ajtó, jöjj be!
Itt csak néhány szelíd állat
álldogál a fáradt csendben.
Az istálló téged vár ma.

Mert a szálláson nincs már hely,
de ez itt egy békés szoba.
Nem zavarja senki Máriát,
megszülethet a kisbaba.

VÁROS

Betlehemnek hívnak engem.
Ósi város vagyok nagyon.
Utcák, házak, kertek, terek.
Pont olyan ez, mint nálatok.

Most azonban naggyá lettem,
hiszen éppen itt, énbennem
született meg a Megváltó,
akinek mind örvendeznek.

AZ ÉJSZAKA

Én vagyok a sötét éjjel,
ráborulok a világra.
Nyugalma lesz mindazoknak,
akik nappal elfáradtak.

A mai nap mégis más lett,
hiszen ma született nekünk
Üdvözítőnk, Szabadítónk,
hogy oszoljon az éjjelünk.

A MÉCSSES

Mécsesként világítok én
istálló sötét sarkában,
emberek, ha egymást nézik,
fényemben látják arcukat.

Most a fényre nagy szükség van:
kisgyermek született nekünk.
Nem is akármilyen gyermek,
Jézus ő, Urunk, Mesterünk.

LÓ

Erős vagyok, terhet húzok,
de most éppen itt pihenek.
Istállóban állva alszom,
készülök az új reggelre.

Félve lépek, nehogy durván
megrúgjam a kisgyermeket,
hiszen nagy ünnep van itt ma,
vigyázzunk rá dédelgetve.

FELHŐ

Felhő vagyok, égen járok.
Könnyeimmel öntözgetem
a kiszáradt földet, mezőt,
eső után élet terem.

Most azonban nem könnyezem.
Ne essen eső a földre!
Hadd menjen József, Mária,
útjuk talán így lesz könnyebb.

SZAMÁR

Názárettől Betlehemig
bizony szörnyen elfáradtam.
Én cipeltem a kismamát,
és volt még súly a csomagban.

Most már alig bírok állni,
de azt azért még megvárom,
hogy a kisdéd megszülessen,
ki megváltja a világot.

BOT

Gazdám letett a sarokba,
egy dicsérő szót sem kaptam.
Pedig végig a nagy úton
én voltam a támasztéka.

Nevem sincsen, csak bot vagyok,
de ha elfárad a lábad,
jól jöhet még egy ilyen társ,
emlékezz a jó barátokra!

MACSKA

Volt-e macska Betlehemben,
nem írja meg a Biblia,
pedig bizony ott voltam én
lábak alatt, ahogy szoktam.

A macskáknak sok a dolga,
talán még egy falat is jut.
De mindez csak épp arra jó,
hogymint közben mindent halljunk.

ANGYAL

Seregben vagy csak egyedül,
láthatón vagy láthatatlan:
nem tudom, hogy ahol jártál,
hogymint kerültünk az utadba.

Angyalok vagyunk mi, kiket
Isten arra választott ki,
hogymint vigyázzunk az emberre,
karácsonykor vigyük a hírt.

KUTYA

Társaim a pásztorokkal
vigyázzák ott kint a nyáját,
de én éppen nem voltam jól,
ezért itt őrzöm a házat.

Mit szólhat egy kutya abba,
mi történik a világban?
Ezért én is csak egy vaúút
kiáltok az éjszakába.

EGÉR

Most mi innen elköltözünk,
mert ebben az istállóban
nagy tisztaság kell, hogymint legyen,
van itt amúgy is egy macska.

Összeszedem a kölyköket,
elvonulunk kicsit arra,
ahol nincsen gyerek éppen:
én voltam az egér mama.

JÓZSEF

Különös dolgok történnek
velem, hiszen tudjátok jól:
feleségem kisgyermeket
hozott világra éppen most.

Jézus lett a neve, ahogy
az angyal őt elnevezte.
Isten Fia, embergyerek,
karácsony van: örvendjete!

MÁRIA

Angyal hozta meg a hírt,
most született a világra,
Jézus lett a fiam neve,
nem váraoztunk hiába.

Csodálatos gyermek lesz ő,
de én kicsit fáradt vagyok.
Jó lenne már megpihenni,
várnaak rám a hétköznapok.

CSILLAG

Csillag vagyok: világítok.
Én mutatom meg az utat,
merre menjenek a bölcsek,
ha egyszer útnak indultak.

Megállok Betlehem felett,
Rámutatok a csodára,
most született a Megváltó,
Elvakít a ragyogása.

BÖLCSEK

Csillagászok vagyunk, akik
most érkeztek Babilonból.
Teveháton jöttünk ide,
hogymint lássuk a királyotok.

Nem gondoltuk, hogymint aki itt
Uralkodni fog majd egykor,
Egyszerűen és szegényen
néz majd ki ránaak a jászolból.

PÁSZTOROK

Nyájunk mellől szólítottak
Ide a fényes angyalok.
Látunk kellett a gyermeket,
akiről Isten hírt adott.

Megyünk is már, hisz a nyájunk
biztosan el is széledt már.
Csak a tiszteletünk tettük.
Mindenkinek jó éjszakát!

TEVE

Hátamon púp, nem vagyok szép,
köpök, hogymintha dühös vagyok,
de a hosszú vándorúton
soha el nem fáradhatok.

Csillag után jöttem én is,
hátamon hoztam egy bölcset.
És most nézem, milyen furcsák
az állatok e vidéken.

KINCSEK

Arany, tömjén, mirha vagyunk.
Kincsek, kikre sokan vágynaak.
Ládában rejtenek minket
a királyi palotákban.

De most itt ez nem palota:
Istálló, egyszerű hajlék.
Mégis a legnagyobb király
számára vagyunk ajándék.

KOCSMÁROS

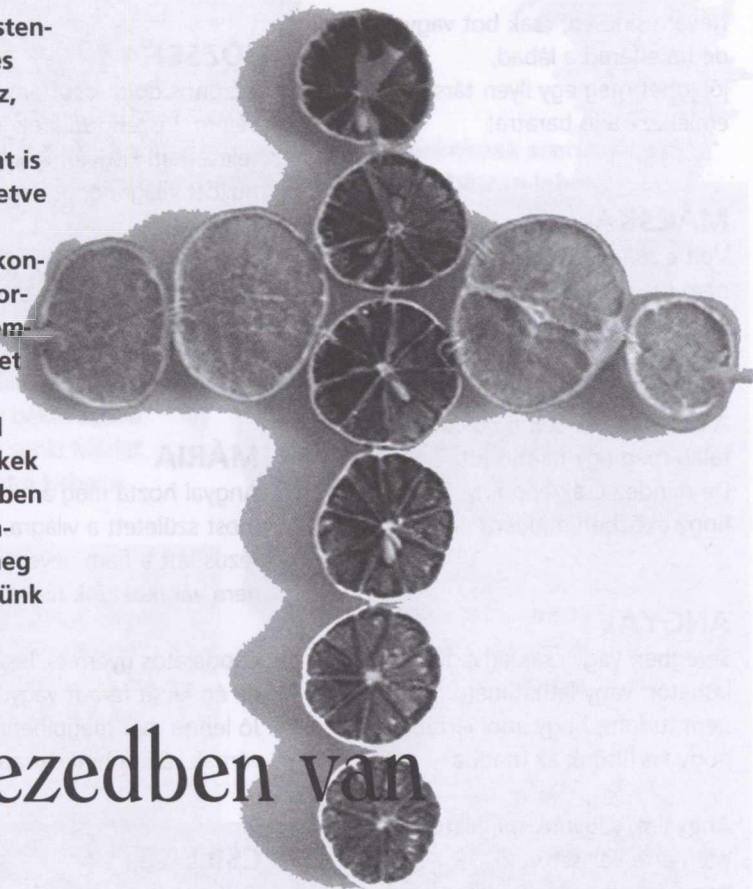
Házam tele, sok a vendég.
Hely, az végképp nincsen már ma.
De akad itt egy istálló
az udvarunk hátuljában.

Csendes, tiszta, nincs baj vele.
Talán még jobban is jön most,
amikor – ha én jól látom –
éppena a nyugalom fontos.

Koczor Tamás

Sok szeretettel bocsátok közre egy óév esti istentiszteleti rendet. A megjelölt igeszakaszok és imádságok mind az életünk nagy eseményeihez, fordulópontjaihoz kötődnek. A mi gyülekezetünkben az a szokás, hogy név szerint is felolvassuk az eseményhez tartozó neveket, illetve ilyenkor van alkalom vallást tenni, tanítani keresztény hitünkről a halállal, keresztséggel, konfirmációval és a házassággal kapcsolatban. A sorrend természetesen megváltoztatható. A megemlékezések helyére választható vers is, ezzel lehet színesebb és mélyebbé tenni az alkalmat. A felolvasandó igéket az ifjúság vállalhatja, ezzel megteremtve a párbeszéd lehetőségét. Az énekek helyére ifjúsági énekek is választhatók (zárójelben a lehetőségek az *Új énekből*). Kívánom mindenkinek, hogy a szilveszteri mulatságok között meg tudjon állni Isten színe előtt, tudva, hogy „életünk ideje kezdedben van”!

Életünk ideje kezdedben van

Óév esti istentiszteleti rend

Ének: 174 (41)

L: Az Atya, Fiú, Szentlélek nevében.

Gy: Ámen.

Bevezető

Imádság

Ének: 177, 1–2 (120)

Zsoltár

Uram, te voltál hajlékunk nemzedékről nemzedékre.
Mielőtt hegyek születtek, mielőtt a föld és a világ létrejött,
öröktől fogva mindörökké vagy te, ó Isten!
A halandót visszatéridet a porba, és ezt mondd: TérjeteK
vissza, emberek!

Mert ezer esztendő előtted annyi, mint a tegnapi nap,
amely elmúlt, mint egy őrvtátsnyi idő éjjel.

Eragadod őket, olyanok lesznek, mint reggelre az álom,
mint a növekvő fű: reggel virágzik és növekszik, estére
megfonnyad és elszárad.

Bizony, elmúlunk haragod miatt, indulatod miatt meg-
semmisülünk,
ha magad elé állítod bűneinket, titkolt vétkeinket orcad
világossága elé.

Elmúlik minden napunk haragod miatt, úgy elmúlnak esztendeink, mint egy sóhajtás.

Életünk ideje hetven esztendő, vagy ha több, nyolcvan esztendő, és nagyobb részük hiábavaló fáradság, olyan gyorsan eltűnik, mintha repülnénk.

Ki tudja, milyen erős haragod, és milyen félelmetes felháborodásod?

Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!

Fordulj hozzánk, uram! Meddig késeL? Könyörülj szolgálidon!

Áraszd ránk kegyelmedet reggelenként, hogy vigadjunk és örüljünk egész életünkben! Legyen velünk Istenünknek, az úrnak jóindulata! Kezeink munkáját tedd maradandóvá, kezeink munkáját tedd maradandóvá!

Megemlékezés az elhunytakról

Imádság

Meghajlunk szent és mindenkor jó akaratod előtt, amikor elhunyt testvéreinkről emlékezünk meg imádságunkban. Áldunk mindazért a jóért, amit rajtuk keresztül adtál. Bűnbocsátó irgalmaddal fedezd el mindazt, ami emberi gyarlóság volt bennük. Cselekedjél velük irgalmad szerint, és végső napodon támaszd fel őket üdvösséged örömére. A gyászolókkal, emlékezőkkel éreztess atyai szeretetedet, vigasztald meg őket jószággal. Mindnyájunkat úgy vezess Szentlelkeddel, hogy bölcs szívhez jussunk, akaratod

szerint éljünk, egykor pedig együtt örvendezzünk színed előtt el nem múló örömmel. Ámen.

Ének: 449, 1–2 (67)

Igeolvasás

Amikor meglátták a tanítványok Jézust, leborultak előtte, pedig kétségek fogták el őket. Jézus hozzájuk lépett, és így szólt: „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjete el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.”

Megemlékezés a megkereszteltekről

Imádság

Tartsd meg kegyelmedben, Istenünk, azokat a kis testvéreinket, akiket a keresztség által gyermekeddé fogadtál, egyházad tagjaivá tettél, és ezáltal az üdvösség részesévé tettél. Vezesd Szentlelkeddel a szülőket és a keresztszülőket, hogy tetszésed szerint végezzék gyermekeik nevelését. Add, hogy élő gyülekezetként vállaljunk felelősséget e gyermekek neveléséért, hogy megismerjenek téged. Vezesd a gyermekeket egész életükben, hogy felfedezzék a maguk számára is üdvözítő szeretetedet, élő hittel ragaszkodjanak hozzád, és végül elérjék hitünk célját, az örök üdvösséget. Ámen.

Ének: 299, 1–2 (215)

A konfirmandusok imádsága

Hálát adok Istennek, az én Teremtőmnek, hogy engem a keresztség által gyermekévé fogadott. Hiszem, hogy Jézus Krisztus az én Uram és Megváltóm, aki nekem is bűnbocsánatot szerzett a kereszten. Vallom az evangélikus egyház tiszta és igaz tanítását, és hozzá hűséggel ragaszkodom. Kérem a Szentlélek világosságát és erejét, hogy a bűn ellen harcoljak, a szeretetben növekedjek, és a hitben megálljak mindhalálig. Ámen.

Megemlékezés a konfirmáltakról

Imádság

Erősítsd meg, Istenünk, amit cselekedtél értünk, és ne hagyd el népedet, kezeid alkotását! Erősítsd meg, Jézusunk, amit cselekedtél értünk, és tartsd meg, akiket megváltottál véred árán! Erősítsd meg, Szentlélek Isten, amit cselekedtél értünk, és egyesítsd híveidet békeességben. Ámen.

Ének: 300, 1–2 (99)

Igeolvasás

Az úr szeme ügyel az istenfélőkre, akik szeretetében bíznak. Megmenti őket a haláltól, éhínség idején is megtartja életüket. Lelkünk az urat várja, ő a mi segítségünk és pajzsunk. Benne van szívünk öröme, mert szent nevében bízunk. Maradjon velünk, uram, szereteted, mert mi is benned reménykedünk!

Megemlékezés a házaspárokról

Imádság

Áldd meg azokat a testvéreinket, akik házassági hűségét fogadtak színed előtt. Ajándékozd meg őket boldogsággal, és vezesd őket a te utadon, hogy hűségben megálljanak, és együtt dicsérjenek téged atyai jószágodért. Maradj velük ezután is. Erősítsd hitüket, hogy a megpróbáltatás idején reménységgel, örömeikben pedig hálával forduljanak feléd, és együtt dicsérjenek téged megtartó hűségedért most és örökké. Ámen.

Ének: 481, 1–2 (124)

Igeolvasás

Mk 13,32–37 (a 2004-re kijelölt alapige)

„Azt a napot viszont, vagy azt az órát senki sem tudja, sem az angyalok az égben, sem a Fiú, hanem csak az Atya. Vigyázzatok, legyetek ébren, mert nem tudjátok, mikor jön el az az idő! Ahogy az idegenbe készülő ember, amikor elhagyta házat, átadta szolgálóinak a hatalmat, és kiadta mindenkinek a maga munkáját, az ajtóőrnek is megparancsolta, hogy vigyázzon. Vigyázzatok tehát, mert nem tudjátok, mikor jön meg a ház ura; lehet este vagy éjfélkor, kakasszókor vagy reggel: nehogy, amikor hirtelen megjön, alva találjon benneteket! Amit pedig nektek mondom, azt mindenkinek mondom: Vigyázzatok!”

Igehirdetés

Záró imádság

Uram, te megvizsgálasz, és ismeresz engem. Tudod, ha leülök vagy ha felállok, messziről is észreveszed szándékomat. Szemmel tartod járásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra. Még nyelvem sincs a szó, te már pontosan tudod, uram. Minden oldalról körülfogtál, kezedet rajtam tartod. Csodálatos nekem ez a tudás, igen magas, nem tudom felfogni.

Istenünk! Szereteted és hozzánk való hűséged örök. Körülöttünk állandóan változik a világ, csak te vagy állandó és változatlan.

Hálát adunk neked mindazért, amivel megajándékoztál bennünket az elmúlt esztendőben:

- életünkért, erőnkért és egészségünkért;
- mindennapi kenyerünkért;
- családjunkért;
- örömeinkért, gondjainkért, bánatainkért, melyekkel nevelni akartál;
- a közösségért, amelyet a gyülekezeten belül adtál;
- minden szóért, amellyel hozzánk szóltál igédben és az igehirdetésekből, akár itt a templomban, akár otthonunkban, vagy akárhol, ahol meghallhattuk. Mindezt köszönjük neked, Urunk!

Örök Istenünk! Ébreszd szívünket hála kegyelmedért, amelyet napról napra megújítottál rajtunk. Nyugtalanítsd szívünket az idő múlásával, hogy vissza ne éljünk türelmeddel. Vond magadhoz szívünket szeretetteddel, hogy mindig elég legyen nekünk a te kegyelmed.

Hallgasd meg most csendes imádságainkat is, mellyel személyesen fordulunk hozzád! (csend)

Hallgass meg minket az Úr Jézus Krisztusért, akinek nevében így fordulunk hozzád:

vagy

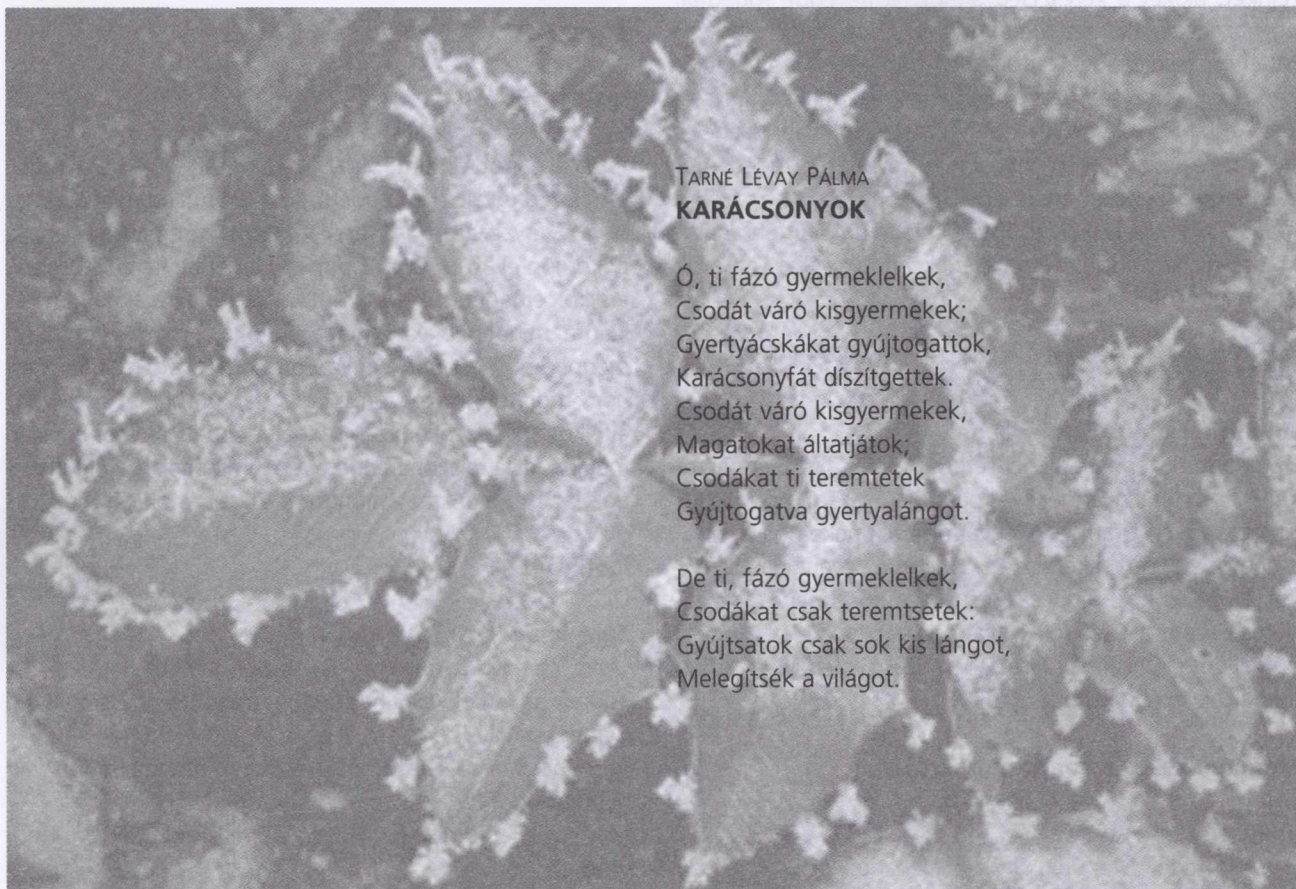
Ének: (119)

Miatyánk

Himnusz

Áldás

Ének: 177, 3 (106)

TARNÉ LÉVAY PÁLMA
KARÁCSONYOK

Ó, ti fázó gyermeklelkek,
Csodát váró kisgyermek;
Gyertyácskát gyújtogattok,
Karácsonyfát díszítgettek.
Csodát váró kisgyermek,
Magatokat áltatjátok;
Csodákat ti teremtetek
Gyújtogatva gyertyalángot.

De ti, fázó gyermeklelkek,
Csodákat csak teremtsetek:
Gyújtsatok csak sok kis lángot,
Melegítsék a világot.

Örülj annak, amit már elértél – és a terveidnek is!

Légy önmagad, és ami egészen fontos: ne színleld érzéseidet!

Tíz játékkötlet az ifjúsági szilveszterre vagy farsangra

Az itt leírt játékok mindegyike kreativitást igényel, azaz a saját ifjúság arculatára kell alakítani őket. Tehát csak segítség a játékok szervezőinek. Olyan ötletek, amelyek talán segítenek az induláshoz. Jó játékot, jó szórakozást minden homo ludensnek!

1. MEMÓRIAJÁTÉK

Szükséges eszközök: kendő és megfelelő mennyiségű különböző tárgy

Egy kendő alá elrejtünk a csapat méretétől és életkorától függően 10-20 különböző tárgyat. Először 20, majd még egyszer 20 másodpercig kitarjuk őket. A feladat az, hogy minél többet fel tudjanak sorolni belőle.

Másik változata ennek a játéknak az, ha szavakat olvasunk fel, és ezeket kell megjegyezni.

2. IDŐMÉRŐ

Szükséges eszköz: óra

A csapatokból egy-egy személyt egymásnak hátul leültetünk. Az a nyertes, aki a megadott jeltől számított egy perc elteltét pontosabban jelzi felállásával.

3. TOLLPIHE-TENISZ

Szükséges eszközök: tollpihe vagy hasonló könnyű tárgy, spárga

Egy keresztben kifeszített spárga felett két csapat egy tollpihét fúj át. Nem érdemes túl nagy csapatokkal játszani, és vigyázni kell a berendezésre is!

4. ALMAHÁMOZÁS

Szükséges eszközök: csapatszámuknak megfelelő, nagyjából egyforma méretű alma és kés

Ki tud hosszabb kígyót hámozni az alma héjából?

5. PINGPONGLABDA-KERGETÉS

Szükséges eszközök: kanál, spárga, pingponglabda

Az ismerős, régi játék mindig jó kedvre deríti a csoportot. Spárgával a derekunkra kötött kanállal kell a pingponglabdát a célba juttatni. Lehet egyéni és csapatverseny. Akár kapura is lehet játszani. Nagyon fontos, hogy a játékszabályokat előre pontosan rögzíteni kell.

6. SÚLYMEGHATÁROZÓ

Szükséges eszközök: kövek, tál, mérleg

Ki tudja legpontosabban a meghatározott súlyt a tálba helyezni?

7. BEUGRATÓS JÁTÉKOK

Sok játékos könyv ismertet beugratos játékokat. Ezek csak akkor sikerülhetnek, ha a játék idejére fegyelmezni tudjuk magunkat.

Példaként kettő:

1. A játékvezető a bejövő játékosnak ezt mondja: fél percig kell mondanod minél többször azt, hogy „fehér, fehér, fehér”. Majd egy kérdésre kell egyből válaszolnod. A fél perc letelte után a kérdés: Mit iszik a tehén? (A válasz az lesz, hogy tejet. Most jöhet a nevetés!)

2. A játékvezető a bejövő játékosnak három kérdést tesz fel:

- Miben folyik az áram?
- Kábel. – Ha nem sikerül a válasz, itt még segíteni, rávezetni is lehet!
- Hogy hívják azt a bibliai helyet, ahol tornyot építettek az emberek?
- Babel.
- Ki ölte meg Káint?
- Ábel.

8. VERSOLVASÓ

Szükséges eszközök: egy vers vagy szöveg, akár könyvből is jó.

A csapatokból egy-egy tagot kiválasztunk. Külön-külön az a feladatuk, hogy egy nyelvtörő verset minél hamarabb felolvassanak, minél kevesebb hibával. Lehet 1 percet hagyni arra, hogy egyszer átfussák a szöveget. Javaslom Romhányi József *A teve fohásza* című versét.

9. BIBLIAI IGEKERESŐ

Szükséges eszközök: minden csapatnak vagy mindenki-
nek Biblia

Komoly játéknak tűnik, de a talán a heves hangulatot csökkentheti a bibliai igehelyek keresése. A játék hevében se felejtsük, hogy mit tartunk a kezünkben!

10. LUFIBÖKŐS

Szükséges eszközök: spárga, a csapatok számának megfelelő mennyiségű színből 5-5 db lufi, 1 db különböző (akár mintás lufi), hurkapálcára erősített gombostű, sál a szem bekötéséhez

Ez a játék komoly előkészítést igényel. A spárgát előre felerősítjük a lámpákra és egyéb falon levő tárgyakra, behálózva az egész termet. A lufikat össze-vissza, különböző magasságban felkötjük erre a hálóra, a terem közepére az egyetlen mintásat. Minden csapat egy tagjának bekötjük a szemét és a kezébe adjuk a hurkapálcás tűt, és a terem különböző pontjaira állítjuk őket. Saját csapatuk irányításával, mellyel a kijelölt játéktéren kívülről irányíthatják őket, kell a csapatszínnek megfelelő lufikat kipukkasztani. Ha mind az ötöt sikerült, akkor a középső jön. Az nyer, aki a középsőt lyukasztja ki.

Bonyolítható a feladat, ha a lufikat beszámozzuk, és csak ebben a sorrendben fogadható el a lyukasztás.

Viccesebbé tehető a végjáték, ha a középső lufiba egy kis lisztet vagy konfettit teszünk, így a győztes részesül a jutalmában. Fontos, hogy erről csak a játék szervezője tudjon, mert nem lesz olyan kívánatos a cél.

A játék játszható csapatonként is, de akkor ennek megfelelően kell a lufikat kijelölni. Természetesen akkor mindegyik utolsóba kell valami kis meglepetést csempészni.

Ha ez a játék az utolsó, akkor a kellékek jól használhatók díszítésnek is. A játék hátránya az, hogy csak egyszer játszható, utána egy kis szünetet kell tartani a takarításra.

Koczor György

ROMHÁNYI JÓZSEF

A TEVE FOHÁSZA

Monoton
üget a süppedő homokon
a sivatag lova,
a tétova teve
tova.

Hátán rezegve
mozog a
rozoga
kúp

alakú púp.

A helyzete nem szerencsés.

Apró szemcsés

homokkal telve

a füle, a nyelve.

Sóvár szeme kutat

kutat.

Még öt-hat nap

kullog, baktat.

Az itató tava távol,

s oly rettentő messze még az oázis.

Erre utal az alábbi fohász is:

– Tevék ura!

Te tevé! tevévé engem eleve,

Teveled nem ér fel tevefej tétova veleje.

Te terved veté a tevevedelő tavat tavaly távol,

de tévednél, vélvén,

vén híved neved feledve

elvetemedve

vádol.

Nem! Vidd te tevelelkem hovatovább tova,

mivel levet – vert vederbe

feltekerve – nem vedelve

lett betelve

a te tevéd szenvedelme.

Te nevedbe

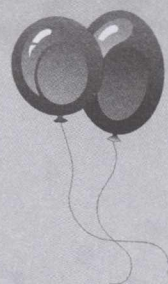
legyen eme

neveletlen tevetetem

eltemetve!

S evezzevel ava teve

levelkévét kivilevehevelteve.

KIEMELT ŐSZI ESEMÉNYEK

→ 2004. október 2-án országos evangélikus tábor-találkozó volt, melynek a Budahegyvidéki Evangélikus Egyházközség adott otthont.

→ 2004. október 8–12-ig Christian Liebchen vezetésével Drezdából érkeztek Budapestre ifjúsági munkások, hogy megismerjék a Magyarországi Evangélikus Egyház ifjúsági munkáját, a magyar fiatalok helyzetét.

→ 2004. október 17–23-ig Axel Büker vezetésével Neussból (Vesztfália) evangélikus és katolikus fiatalok érkeztek Budapestre, hogy felvegyék a kapcsolatot a KIEvel, a Deák téri Evangélikus Gimnáziummal és a Pilisi Evangélikus Egyházközséggel.

→ 2004. október 29-től november 1-ig Passauból érkezett ifjúsági munkásokból álló csoport Werner Windisch vezetésével, amely – az előbbiekhöz hasonlóan – a Magyarországi Evangélikus Egyház ifjúsági munkájának megismerése céljából látogatott Budapestre és Szentendrére.

→ 2004. november 1–5-ig Weidenből érkezett csoport, akiket a Deák téri Evangélikus Egyházközség fogadott. A német csoport ifjúsági partnerszervezetet keresett, és talált is. Reménység szerint idén tavasszal a Rákospalotai Evangélikus Egyházközség ifjúsági csoportja a weideni fiatalokhoz látogathat.

KIEMELT TÉLI ESEMÉNYEK

→ Az idei Taizé-találkozó 2004. december 28. (kedd) és 2005. január 1. (szombat) között a portugál fővárosban, Lisszabonban kerül megrendezésre. Az érdeklődők, utazni kívánók a www.taize.hu weboldalon magyar nyelvű információt is találnak a találkozóról.

→ Ökumenikus ifjúsági istentisztelet lesz 2005. január 23-án 17 órakor a Magyar Szentek Templomában (a Petőfi híd budai hídfőjénél). Utána a Lágymányosi Ökumenikus Központban (Budapest, Magyar tudósok

körútja 3.) lesz baráti együttlét, ismerkedési, beszélgetési lehetőség.

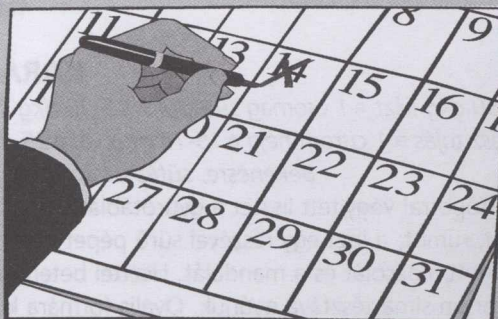
→ Téli ifjúsági konferencia lesz Réz-Nagy Zoltán lelkész szervezésében 2005. március 5–7. között Balatonszárszón. Érdeklődni lehet Király Attila ifjúsági referensnél.
Tel.: 06-1-429-20-37 és 06-20-8243-194

ELŐRETEKINTÉS TAVASZRA

→ 2005. április 8–10-ig Dietrich Bonhoeffer-emléknapokat rendeznek a németországi Flossenburgban nemzetközi ifjúsági szeminárium keretében. Érdeklődni lehet Balog Eszter ifjúsági referensnél.
Tel.: 06-20-8242-019

AZ IFJÚSÁGI ÓRA KÖVETKEZŐ SZÁMÁBÓL

- Böjt – Készüljünk együtt húsvétra!
- Kreatívan a húsvét körül
- Passiójátékok
- A közösségépítésről – Horváth-Hegyi Olivér
- Iskolalelkészként a Nyíregyházi Evangélikus Gimnáziumban – Lőrincz Csaba
- Ifjúsági munka egy rock-kocsmában – Kendeh Anita
- Egyházmegye – Kendeh Anita
- Filmklub – Szakács Tamás
- Segédanyagok, társasjátékok

Finomságok

Az alábbi recept segítségével **szép** és **finom** meglepetést készíthetsz rokonaidnak, barátaidnak.

CSODÁS CSOKIS MUFFIN

Hozzávalók (12 darabhoz): 15 dkg liszt ■ 2 tojás ■ 15 dkg vaj ■ 15 dkg cukor ■ 3 evőkanál barackíz ■ ½ csomag sütőpor ■ 5 dkg kakaópor ■ 5 dkg tört étcsokoládé

Keverd össze a hozzávalókat, hogy a tészta szép sima legyen.

Adagold ki muffinsütő formába, majd 170 C°-on süsd 20-25 percig.

CSOKOLÁDÉS KARÁCSONYFADÍSZ

3 tojásfehérje ■ 15 dkg cukor ■ 1 csomag vaníliás cukor ■ 3 dkg csokoládé ■ 20 dkg darás liszt

A keményre felvert tojáshabba belekeverjük az átszitált porcukrot, a vaníliás cukrot, a reszelt csokoládét meg a lisztet. Mindezt könnyedén összekeverjük. A tésztát csővel ellátott nyomózsákba tesszük, és kikent tepsibe koszorút vagy más figurákat nyomunk belőle. Meleg sütőben lassan sütjük.

MARCIPÁN FÉLHOLDAK

200 g nyers marcipánmasszát 75 g szitált porcukorral, 150 g hámozatlan, őrölt mandulával, 3 csapott teáskanál étkezési keményítővel, 1 tojásfehérjével, 30 g apróra vágott cukrozott citromhéjjal, 2 teáskanál narancs- vagy mandulalíkérral, fél tasak citrom aromával egy dagasztófejjel ellátott keverőgéppel először a legalacsonyabb, majd a legmagasabb fokozaton egyenletes masszává eldolgozzuk. Porcukorral megszórjt gyűrődesházán szűk 1 cm vastagra kinyújtjuk, félholdakat szúrunk ki belőle, sütőpapírral bélelt tepsire tesszük, sütőbe helyezzük.

Villanysütőnél: 175-200 C°, gázsütőnél 2-3-as fokozat, sütési idő: 10-12 perc. (A sütemény legyen nyirkos tapintású.)

A kihűlt félholdakat porcukorral megszórjuk.

GESZTENYÉS KIFLI

48 dkg liszt ■ 28 dkg vaj vagy margarin ■ 8 dkg cukor ■ 1 tojás ■ 1,5 dkg élesztő ■ 2 kanál tejföl ■ só ■ 50 dkg kész gesztenyepüré

A lisztet a vajjal elmorzsoljuk, egy kevés langyos tejben megáztatott élesztővel, cukorral, tejföllel rétestészta keménységűre gyúrjuk, és egy kissé pihentetjük. Ezután vékonyra nyújtjuk, kockára vágjuk, és egy kevés rummal, cukorral, vaníliával ízesített gesztenyepürével megtöltjük. Kiflialakra formáljuk, tepsibe rakjuk, felvert tojással megkenjük, 20-30 percig pihentetjük, kelesztjük, és mérsékelt meleg sütőben szép pirosra sütjük. Ha megsült, meghintjük vaníliás porcukorral.

KARÁCSONYI KALÁCS

50 dkg liszt ■ 1 csomag sütőpor ■ 15-20 dkg cukor ■ 1 csomag vaníliás cukor ■ kevés só ■ 1 evőkanál rum ■ 2 egész tojás ■ 1 citrom héja ■ 15-17 dkg vaj ■ 25 dkg áttört túró ■ 15 dkg mazsola ■ 12 dkg tisztított, reszelt mandula
Bekelésre, sütés után: kevés olvasztott vaj. Beszóráshoz: kevés porcukor.

A sütőporral vegyített lisztet a gyűrőtáblára szitáljuk, középre mélyedést nyomunk, abba tesszük a cukrot, tojást, ízeket, rumot; a liszt egy részével sűrű pépet keverünk, arra rakjuk a darabokra vágott hideg vajot, az áttört túrot, a tisztított mazsolát és a mandulát. Liszttel betemetjük, gombóccá összenyomjuk, és a közepétől indulva az egészet gyorsan sima tésztává gyúrjuk. Ovális formára kinyújtjuk, cipóformára összehajtogatjuk, és zsírozott lemezen sütjük.

Sütési ideje: 70-80 perc, gyenge, középmeleg sütőben. Sütés után rögtön bekenjük olvasztott vajjal, és behintjük porcukorral.

